Ціна договірна

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

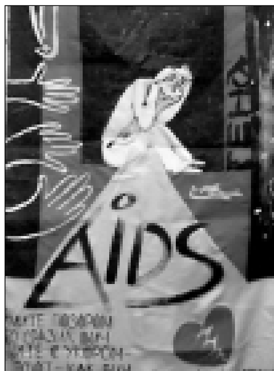
ЦЬОГО ДНЯ

■ 1783 р. У Криму засновано військово-морський пункт Ахтіар. З 1784-го — порт і фортеця Севастополь. ■ 1867 р. Народився Митрофан Довнар-Запольський, історик і фольклорист, професор Київського університету. ■ 1921 р. ВУЦВК затвердив положення про Всеукраїнську академію наук (ВУАН). ■ 1931 р. Помер історик і політичний діяч В'ячеслав Липинський. ■ 1941 р. Відбулась масова депортація «неблагонадійних» із республік Прибалтики. ■ 1961 р. В УРСР вийшла постанова про зняття з державного обліку 364 пам'яток архітектури культового призначення.

Ще не розбірка, але вже переділ

7

Життя зі СНІДом

12

«Динамо» лише забивало...

15

ОФІЦІЙНО

Головне — добробут людей

Спільні завдання Кабміну і парламенту — сприяти економічному піднесенню і підвищенню життєвого рівня людей, наголосив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час учорашньої зустрічі з директором другого Європейського управління Міжнародного валютного фонду Джоном Одлінгом-Смі. Він зазначив, «що склад Верховної Ради сприятливий для того, щоб парламент працював ефективно. Насамперед — над ухваленням законів економічного характеру». Прийняттю таких рішень, на думку Голови ВР, сприятиме те, що в парламенті «ми маємо конституційну більшість». Володимир Литвин наголосив: «організаційне становлення парламенту завершилося, і ми пройшли цей етап успішно і значно швидшими темпами, ніж вдавалося це зробити раніше». Джон Одлінг-Смі привітав Володимира Литвина з обранням Головою ВР і побажав успіхів у його діяльності.

Пряма трансляція має відродитися

Парламентський Комітет з питань свободи слова та інформації пропонує парламенту заслухати керівника Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення Івана Чижа у зв'язку з відмовою державних телебачення і радіо транслювати засідання Верховної Ради.

(Закінчення на 2-й стор.).

"НІ, ТИ НЕ ЗНАЄШ ДОБРЕ УКРАЇНИ, ЯКЩО НА ЗАПОРІЖЖІ НЕ БУВАВ!"

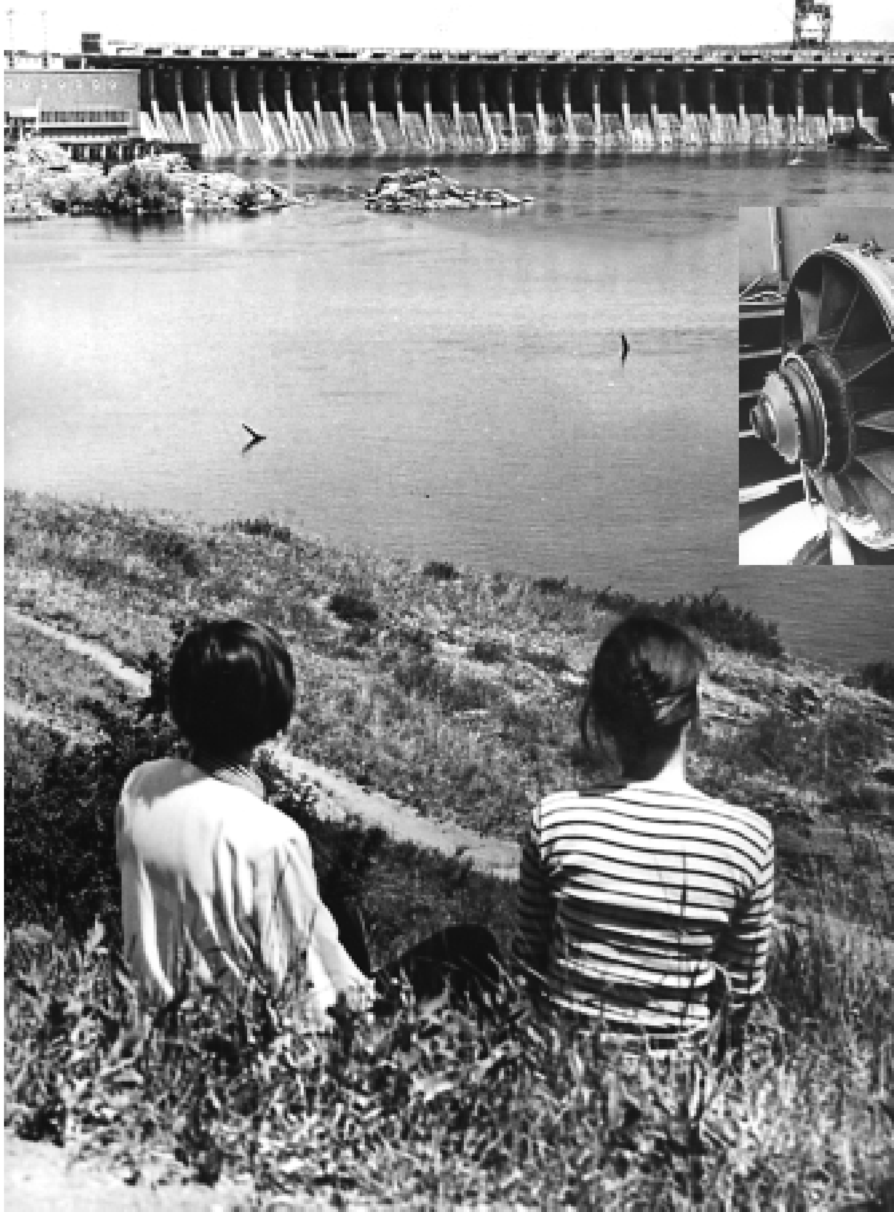

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

— справедливо стверджує поет Петро Ребро. У цьому ми ще раз переконалися, відвідавши козацький край під час днів «Голосу України».

Запорізький регіон робить відчутний внесок у процес державотворення, облаштування нашої молодої країни. Бо одна справа — задекларувати суверенітет, незалежність, зовсім інша — конкретними справами, насамперед в економіці, реалізувати задеклароване. Запорукою цього може бути тільки спільність дій представників усіх гілок влади, коли домінують узгодженість планів і визначеність шляхів їх реалізації.

(Закінчення на 8—9-й стор.).

ПЕРЕДПЛАТИЛИ І ВИГРАЛИ

Двом Ольгам пощастило

Ольга Горбалюк із Федорівки Черняхівського району на Житомирщині має солідний трудовий стаж: п'ятнадцятирічною прийшла на ферму, потім була ланковою польової ланки. Тепер уже дочка на фермі працює разом з чоловіком. А Ольга Кирилівна на пенсії, вільного часу побільшало, тож охоче читає газети. Цього року ще й пощастило: спочатку приз від обласного тижневика «Эхо», потім — настільний годинник від «Голосу України». В нашій газеті їй особливо подобаються листи читачів, розворот «Сім'я», з інтересом читає парламентську хроніку.

Ольга Авраменко з Луки Житомирського району теж давно передплачує "Голос України", а в розіграші призів взяла участь уперше — й одразу пощастило: одержала кришталь Романівського склозаводу. Газету з інтересом читають і Ольга Іванівна, і її дочка Людмила Іванівна — обидві за фахом учителі української мови, а також онук Олександр. Він майбутній економіст, а опубліковані в газеті закони йому знадобилися для підготовки дипломної роботи.

Олексій КАВУН.

Житомир.

У НОМЕР

***

З початку літа на Волинь почали масово повертатися з Португалії зневірені й обдурені заробітчани. Уряд цієї країни з березня нинішнього року зупинив дію Закону про легалізацію іноземних працівників, що передбачав спрощений порядок оформлення віз і робочого контракту.

Більшість заробітчан потрапляють на Піренейський півострів за посередництва тутешніх сумнівних фірм. За оформлення шенгенської візи деруть з кожного «туриста» по 300 доларів, коли її справжня вартість всього 20—40 доларів. За «гарантоване працевлаштування» стягують ще 400 доларів. Відтак, довірливі заробітчани опиняються в далекій країні на вулиці. Не дивно, що лише впродовж нинішнього року в Португалії вчинили самогубство четверо українців, **повідомляє наш власний кореспондент Роман ЖИЖАРА.**

***

Виплати грошових компенсацій колишнім остарбайтерам в Україні триватимуть до кінця 2003 року. Як передає «Німецька хвиля», керівник Львівського відділення українського фонду «Взаєморозуміння і примирення» Олена Брик також повідомила, що компенсаційні транші від німецького фонду надходять завжди вчасно, відповідно до подання документів української стороною.

З початку цього року на Львівщині було оформлено близько 13 тисяч заяв на виплати, за якими нараховано компенсацій на загальну суму понад 9 мільйонів євро.

До 16 червня ще три тисячі колишніх остарбайтерів, які мешкають у Львівській області, отримають повідомлення про компенсації від одного з десяти українських банків, **повідомляє УНІАН.**

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Законодавство СНД прагне до євростандартів

Питання співробітництва у законодавчій сфері обговорювали під час зустрічі Голова Верховної Ради України Володимир Литвин та генеральний секретар ради Міжпарламентської асамблеї країн СНД Михайло Кротов. Зокрема, важливість розробки законодавства у сфері ринку цінних паперів, захист прав інвесторів, банкрутство банків. Усе те, що наближає правові стандарти економік СНД до євростандартів.

Як повідомив «ГУ» по закінченні переговорів Володимир Литвин, український парламенту й МПА «слід побудувати роботу таким чином, щоб об'єднати зусилля зі створення законодавства, що скоротить терміни прийняття законів, які розробляють із залученням західноєвропейських експертів і міжнародних фінансових інституцій». Голова парламенту також повідомив, що поінформував гостя про створення в українському парламенті Комітету з питань євроінтеграції: «Й усі нові закони проходитимуть експертизу комітету на відповідність правовим нормам європейського співтовариства».

Михайло Кротов, відповідаючи на наше запитання про подальші шляхи співробітництва МПА й ВР, зазначив, що парламентарії країн СНД зацікавлені у використанні великого досвіду, накопиченого їхніми українськими колегами.

Яна СТАДІЛЬНА.

Указ Президента України

Про призначення В. Медведчука Главою Адміністрації Президента України

Призначити МЕДВЕДЧУКА Віктора Володимировича Главою Адміністрації Президента України.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 12 червня 2002 року.
№ 542/2002.

Нова посада Віктора Медведчука

Президент України Леонід Кучма своїм указом призначив Віктора Медведчука главою президентської адміністрації. Віктор Медведчук — народний депутат України трьох скликань, був заступником та першим заступником Голови Верховної Ради України. До призначення на посаду глави адміністрації Президента України — народний депутат України, голова Соціал-демократичної партії України (об'єднаної) та її фракції у парламенті.

Голова Верховної Ради Володимир ЛИТВИН відзначив:

— Це для мене не було несподіванкою. Питання обговорювалося, і я знав заздалегідь, яке рішення прийняв Президент. Всі погодилися, що на чолі адміністрації має бути політик, здатний здійснювати контакти з різними інституціями. Насамперед, між парламентом, урядом і Президентом. Сьогодні, я вважаю, центр ваги перемістився до парламенту. Україна цілком вичерпала можливості свого розвитку за рахунок адміністративних рішень. Нині потрібне прийняття таких законів, які просували б ініціативу, дали змогу півняти величезні резерви і забезпечили швидке економічне зростання.

Те, що посаду глави адміністрації Президента вперше обійняв публічний політик, який розпочинав кар'єру у Верховній Раді, на думку постійного представника Президента у парламенті Олександра Задорожнього, означає, що Леонід Кучма «тісно співпрацюватиме з парламентом». В інтерв'ю журналістам О. Задорожній наголосив, що перше питання, яке поставив Президент В. Медведчуку після підписання указу про його призначення, стосувалося роботи з парламентом. За його словами, ще одним позитивним фактом цього призначення є те, що Віктор Медведчук за фахом юрист. «Я персонально боявся, що вибір впаде на когось із силовиків або представників апарату», — зізнався О. Задорожній.

Указ Президента України

Про призначення А. Француза головою Волинської обласної державної адміністрації

Призначити ФРАНЦУЗА Анатолія Йосиповича головою Волинської обласної державної адміністрації.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
12 червня 2002 року.
№ 539/2002.

Указ Президента України

Про звільнення Б. Клімчука з посади голови Волинської обласної державної адміністрації

Звільнити КЛІМЧУКА Бориса Петровича з посади голови Волинської обласної державної адміністрації.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
12 червня 2002 року.
№ 537/2002.

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Виборців — мільйони, помічників — зо два десятки

З ініціативи групи парламентаріїв, зокрема О. Турчинова, М. Павловського, С. Саса, Є. Жовтяка, щонайменше дві статті, 34-та і 35-та, Закону «Про статус народного депутата України» можуть зазнати змін найближчим часом. Але йдеться про зміну статусу не самих народних обранців, а їхніх помічників-консультантів. Причина — правова колізія, що виникла внаслідок прийняття останнім часом низки актів, та корективи, внесені законом про вибори народних депутатів України.

З одного боку, чинний нині закон передбачає поширення на чотирьох помічників-консультантів дії норми Закону «Про державну службу» про присвоєння їм «не вище ніж сьомого рангу державного службовця четвертої категорії». З другого — на практиці цього удостоюються лише два помічники. Бо статтею 34 однозначно передбачено прикріплення до Апарату ВР для кадрового та фінансового обслуговування щонайбільше двох осіб, а решта — до виконавчих комітетів апаратів органів місцевого самоврядування. Разом з тим, прийнятий у червні минулого року закон про службу в органах місцевого самоврядування не дає права керівникам цих органів присвоювати своїм працівникам статус держслужбовця.

От і виходить, що, виконуючи той самий обсяг робіт, а то, може, й більший, переважна більшість депутатських помічників позбавиться можливості на відповідний статус держслужбовця.

Неабияким чинником, що підштовхнув народних обранців до необхідності внесення змін у закон, був і такий. Як відомо, після обрання парламенту за змішаною виборчою системою депутати-партійці залишилися з тією самою кількістю помічників, що й мажоритарники — не більше 15 осіб (з них лише кілька — на платній основі). Депутати-партійці цілком справедливо зауважують, що при цьому кожен з них не в змозі мати свого офіційного представника — хай навіть за символічну плату або й без неї — в кожній області. Тому пропозиція додати до цієї кількості ще з десяток цілком прохідна. Тим паче, що народні обранці не наполягають на збільшенні фонду оплати праці своїх помічників, отже, як наголошують автори законопроектів, прямих додаткових фінансових витрат законопроект не потребуватиме.

Анатолій БЕНЬ.

Пряма трансляція має відродитися

(Початок на 1-й стор.).

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

У проекті постанови, підготовленому головою комітету Миколою Томенком, також пропонується заслухати керівника Національної телекомпанії (НТКУ) і Національної радіокомпанії та керівників Національної ради з питань телебачення і радіомовлення. «Вказати вищезгаданим організаціям на необхідність неухильного виконання Постанови Верховної Ради про порядок висвітлення роботи першої сесії Верховної Ради», — сказано в проекті постанови.

Проект постанови також рекомендує Нацраді з телебачення і радіомовлення вимагати від НТКУ привести у відповідність із чинним законодавством свої статутні документи, а в разі відмови — позбавити їх ліцензії. Як ми вже повідомляли, напередодні відкриття першої сесії Верховна Рада прийняла постанову, якою вимагала від Національної радіокомпанії прямої трансляції своїх пленарних засідань. Водночас парламент зобов'язував НТКУ готувати 30- і 45-хвилинні передачі про роботу ВР. Пряма теле- і радіотрансляція засідань парламенту була припинена в 1999 році напередодні президентських виборів. Потім перед кожною сесією ВР приймала постанову з вимогою прямої теле- і радіотрансляції, однак вони не виконувалися.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Сьогодні члени Комітету ВР з питань бюджету за участі Міністра фінансів Ігоря Юшка обговорять виконання бюджету 2001 року та бюджетну резолюцію на 2003 рік. Учора комітет розпочав розгляд цих документів.

На знімку: голова бюджетного комітету Петро Порошенко та його перший заступник Людмила Супрун.

Обирати чи призначати?

САМОВРЯДУВАННЯ

Останнім часом доволі часто лунають пропозиції повернутися до принципу виборності голів облдержадміністрацій. Не дивно, що цю тему обговорювали і під час міжнародної конференції «Самостійність місцевих влад та розподіл повноважень». Проте, як зазначив під час заключного брифінгу голова Фонду сприяння місцевому самоврядуванню Микола Пухтинський, глави облдержадміністрацій не можуть бути виборними за наявної президентсько-парламентської форми державного правління.

Директор Департаменту зі співпраці в сфері місцевої та регіональної демократії Ради Європи Філіп Блер, посилаючись на досвід Франції, зазначив, що порядок призначення чи виборності глав регіональних органів влади не залежить від форми державного устрою.

Учасники конференції дійшли висновку, що головними завданнями для центральних органів державної влади, органів місцевого самоврядування та місцевої виконавчої влади є вдосконалення системи фінансового контролю за бюджетним процесом, реформування податкової системи і зміцнення доходної бази бюджетів усіх рівнів та визначення статуту територіальної громади.

Промовці були одностайні у тому, що в Україні потрібно здійснити комплексний аналіз чинного законодавства. Насамперед треба затвердити нові редакції законів про місцеве самоврядування і державні адміністрації. Нині десятки протиріч, закладених у законах, не дають можливості належним чином реалізувати повноваження органів місцевого самоврядування. Зокрема, стосовно комунальної власності, місцевих податків і зборів.

За словами М. Пухтинського, є пропозиції посилити статус районних і обласних рад та надати місцевим органам виконавчої влади контрольно-наглядових функцій.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

ФОТОФАКТ

Президент України Леонід Кучма зустрівся з головою Асамблеї донорів Чорнобильського фонду «Укриття» Гансом Бліксом.

На знімку: під час зустрічі.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ)

Зарплата зросте. У майбутньому

КОМЕНТАР

За прогнозами Кабінету Міністрів України, наступного року ми житимемо заможніше. Принаймні, заробітна платня громадян у 2003 році збільшиться на 10,3% і становитиме 463 гривні. Щоправда, уряд має два сценарії динаміки росту офіційних трудових доходів населення, логічно пов'язаних із зростанням економічних показників. Так, оптимісти схильні вірити, що середня зарплата збільшиться до 467 грн. при зростанні ВВП на 7%. Песимісти стверджують, що середньомісячна зарплата становитиме 454 грн., якщо внутрішній валовий продукт зросте на 4%. Так чи інакше, зростання не уникнути.

Незрозуміло лише, чому при такій прогресуючій арифметиці економічних показників проблема бідності й зубожіння населення України ніяк не розв'язується. Більш того, соціальна хвороба бідності нині уражає працюючих громадян. Тобто на заробітну платню більшість громадян не може повністю задовольнити навіть свої мінімальні потреби. І хоча уряд заявляє про зростання доходів населення (і статистика це дійсно підтверджує), говорити про поліпшення життя поки що зарано. Дається взнаки величезна дистанція між багатими й бідними у нашій країні. А середній клас у більшості своїй змушений балансувати на межі бідності й відносно пристойного існування. У нашій країні він не є стабільною соціальною одиницею.

На думку наукового консультанта Президента України, доктора економічних наук Елли Лібанової, сьогодні державна соціальна політика має бути зорієнтована передусім на підтримку працюючої людини. Від цього залежить добробут усієї соціальної сфери. Втім, реформа оплати праці, оголошена Кабміном ще 2000 року, залишається на декларативному рівні. Хто ж не готовий до її проведення — економіка чи уряд? Це майже риторичне запитання можна сформулювати й інакше — економічні показники чи концептуалісти?

А поки що реформа зводиться до виплати боргів і прогнозів про підвищення середньої заробітної плати.

Ольга ВАУЛІНА.

ТЕНДЕНЦІЇ

Виробництво зростає та падає

Україна у січні—травні цього року істотно збільшила виробництво бензину (на 49, 8 відсотка) порівняно з аналогічним періодом минулого року. При цьому зазначається, що коли випуск м'яса і тканин відновлявся після торішнього падіння, то виробництво нафтопродуктів і цементу зростає другий рік поспіль і порівняно з п'ятьма місяцями 2000 року збільшилося відповідно у 3—3,2 разу. Водночас за цей самий період зафіксовано падіння обсягів випуску сталевих труб, олії, вугілля та готового прокату, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Лауреат — ветеранам

Правління ВАТ «Батьківщина» Котелевського району, яке очолює Герой України академік Олександр Коросташов, заснувало щорічну премію для журналістів за майстерність у пошуку тем з висвітлення проблем реформування агропромислового комплексу.

Лауреатом 2002 року визнано письменника, заслуженого журналіста України, спеціального кореспондента всеукраїнської газети «Зоря Полтавщини» Віктора Семеняку — автора 20 художніх та літературно-публіцистичних творів. Йому вручено диплом і грошову премію, яку титулований журналіст передав на підтримку своїм колегам — ветеранам рідної газети.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

До каси — з надією

Нарешті зрушено з місця проблему виплати кількарічної заборгованості у зарплаті колишнім і нинішнім працівникам Чорноморського морського пароплавства, що залишилося, по суті, без суден, і виробничої діяльності не веде. Мінтранс уже виділив пароплавству для цих цілей транш у 2,5 мільйона гривень, ще 3 мільйони надійде найближчим часом. Гроші передусім використали, щоб розрахуватися з людьми, які вже виведені за штатний розклад ЧМП, а також з інвалідами, хворими. Близько тисячі осіб уже одержали все їм належне. Загалом для погашення боргів у зарплаті ЧМП потрібно 15 мільйонів гривень. Тільки після повного розрахунку з людьми, вважають у пароплавстві, можна вести мову про відновлення виробничої діяльності компанії.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

КАДРИ

Автомобіль від міністра

Юридична академія МВС України — єдиний вуз на Дніпропетровщині, де готують офіцерів міліції. Нещодавно в академії відбувся перший випуск 186 дипломованих фахівців із вищою юридичною освітою. На врученні дипломів був присутній Міністр внутрішніх справ України Юрій Смирнов. Генерала-полковника тут вважають хрещеним батьком вузу. Завдяки йому Дніпропетровське училище міліції було реформовано в юридичний інститут, який незабаром набув статусу академії. Цього разу міністр подарував вузу легковий автомобіль.

Мученицька смерть у храмі

КРИМІНАЛ

У Вінниці на залізничному вокзалі затримано підозрюваного у скоєнні жахливого вбивства 28-річної інокині церкви Покрови Пресвятої Богородиці сестри Анни Глової.

Тіло вбитої знайшли на горищі храму тільки за тиждень після злочину. Підозра впала на 20-річного вінничанина, котрий підробляв у церкві. За словами правоохоронців, він зізнався в тому, що задушив черницю. Сліди знущань на тілі покійної були такі значні, що відкривати труну не дозволили навіть батькам і рідним. Крім того, експертиза встановила факт зґвалтування.

Надзвичайно лагідну й щиру у ставленні до людей сестру Анну у Вінниці називали «сонячним дитям». Її особливо поважали в Центрі матері й дитини, де разом з черницею Марією вона допомагала доглядати хворих. Щоб краще знати психологію дітей, Анна стала студенткою Вінницького державного педагогічного університету.

У дні різдвяних і великодніх свят Анна приходила у Стрижавську в'язницю, де відбувають покарання небезпечні злочинці. Не боялася дивитися їм в очі. Співала під час урочистої літургії також у колонії для неповнолітніх злочинців, що перебувають у селі Якушинці того самого Вінницького району.

Її поховали на Львівщині. Разом із дідусем. Коли старенький довідався про смерть внучки, серце його теж зупинилося...

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

У НОМЕР

■ **Київ**

Замініть свій паспорт

З 1 липня цього року паспорти громадян України, оформлені на бланках паспортів колишнього Союзу РСР, втрачають чинність. Усі громадяни, незалежно від віку, мають здійснити заміну старих паспортів. Пільг щодо оплати цієї процедури чинне зконодавство не передбачає. Отже, поспішайте, часу залишилося обмаль.

Повітря замість еліксиру молодості

Інститут геронтології Академії медицинських наук України обнародував цікаві дані на прес-конференції в Києві. Присвятили її соціальним та медичним проблемам, що з ними стикаються співвітчизники похилого віку.

Поштовхом для бесіди стали кілька парадоксальних цифр. Приміром, учені інституту пророкують: до 2005 року літні люди в Україні становитимуть 38 відсотків усього населення, якого на той час буде близько 30 мільйонів.

Директор інституту Владислав Безруков стверджує, що наша країна — одна з «найстаріших» у світі. Неймовірно, адже бабусь та дідусів держава годує повітрям: відповідно до пенсій. Учасники прес-конференції чимало уваги присвятили психології соціально неактивного віку, а також характерним для нього хворобам. Ще одна тема — збалансоване харчування літніх людей, що видається фікцією на тлі незабезпеченої старості. Згадали й одвічну мету людства — еліксир молодості.

Дивовижні факти цієї прес-конференції та коментарі —у наступних номерах газети, **повідомляє наш кореспондент Ольга КРАСОВСЬКА.**

■ **Запоріжжя**

Кінологи на світовому рівні

Високу результативність роботи кінологічного центру УМВС України в Запорізькій області, який очолює майор міліції Євген Михайлов, визнала міжнародна спільнота кінологів-поліцейських. Спеціалізоване періодичне видання Міжнародної асоціації поліцейських (об'єднує правоохоронців із 61 країни світу, штаб-квартира в Норвегії) журнал «Нордік» представив запорізький центр на своїх сторінках. На засадах повноправного членства його внесено у довідник 400 кінологічних закладів світу. Запорізькі кінологи одержали запрошення на спеціалізований семінар і чемпіонат Європи серед поліцейських, котрі працюють з пошуковими собаками, **повідомляє наш власний кореспондент Олександр АБЛІЦОВ.**

ФОТОФАКТ

Анатолій Домашев, шахтар шахти «Міусинська» Луганської області, в Києві розпочав голодовку, вимагаючи виплати заборгованості у зарплаті за 4,5 року. Акція протесту для шахтаря розпочалася невдало —його вкусив кліщ, після чого Домашева забрала «швидка допомога».

На знімку: голова незалежної профспілки гірників шахти «Міусинська» Анатолій Володін очікує на повернення товариша з лікарні.

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

Господарським судом Вінницької області (м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 85/10-280 про визнання банкрутом Державне підприємство «Вінницький лікеро-горілчаний завод» м. Вінниця, вул. Нансена, 7, р/р 260047308, МФО 302247 код 00375444.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються Господарським судом протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Чернігівської області (14000, м. Чернігів, просп. Миру, 20) порушив справу № 4/64б про визнання банкрутом Відкритого акціонерного товариства «Щорська райсільгосхімія» (15200, Чернігівська обл., м. Щорс, вул. 30 років Перемоги, 37, код ЄДРПОУ 05492002, р/р 2600130219 в Ощадбанку № 3274, м. Щорс МФО 353240).

Розпорядником майна призначено Лященка Володимира Івановича, ліцензія № АА 250046 від 19.11.2001 р.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Сумської області (40011, м. Суми вул. Рибалка, 2) постановою № 2964-15/107 від 06.06. 2002 р. визнав Товариство з обмеженою відповідальністю фірму «Промсервіс» (м. Суми, вул. Заливна, 15) банкрутом, відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатор — Атаманова Тетяна Миколаївна, ліцензія АА № 249718 від 19.10.2001 р. Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, приймає заяви кредиторів протягом одного місяця від дня опублікування оголошення за адресою: 40004, м. Суми, вул. Супруна, 3, кв. 2.

Ширяють над полями дельтаплани

АЛЬТЕРНАТИВА

Мимоволі натиснув на гальма автомобіля. З правого боку до дороги стрімко наближалася чудернацька бабка, за якою тягнувся шлейф туману. То дельтаплан обприскував хімпрепаратом поле — не хотілося, отож, потрапити під струйний «дощ». Побоювання, однак, виявилися марними: за кільканадцять метрів від траси пілот вимкнув обприскувачі й, здійснивши розворот у мене над головою, увімкнув їх тільки тоді, коли знову опинилася його машина над зеленим масивом.

Поки доїхав до Арциза, випало ще двічі бачити над полями отакі бабки. Це звідки вони сюди налетіли?

— Та з нашого військового аеродрому, — роз'яснили в райсільгоспуправлінні. — Точніше, з колишнього військового...

Про отой аеродром, про сумну долю мешканців військового містечка при ньому кілька років тому випало писати. У результаті ліквідації розташованих в Арцизі-2 авіаційних полків — винищувальної та важкої транспортної авіації — військові льотчики та їхні сім'ї були кинуті напризволяще, бідували. Хтось звідти виїхав, хтось подався на заробітки, ще хтось перекваліфікувався на крамаря-«човника», а дехто, не витримавши крутого «зигзагу долі», і спився, почав бомжувати... Група льотчиків з небом прощатися не захотіла — вирішили створити загін мотодельтапланів з обробітку полів. Власних грошей (а тільки одна така машина коштує майже 17 тисяч умовних одиниць), звичайно, не мали — сподівалися переконати в корисності задуманого державні, комерційні структури й від них одержати підмогу. Тільки підполковник запасу, льотчик-винищувач першого класу Анатолій Стойков та його товариші знають, скільки кабінетів довелося їм обійти в Одесі, в Києві, аби втілити ідею в життя —випросити в оренду пару мотодельтапланів. Уже в перші тижні їх експлуатації переконалися: попит на «повітряних санітарів полів» є. В боргу перед орендодавцями не залишилися. Й невдовзі розширили свій парк — нині в загоні вже п'ять мотодельтапланів. Їх «осідлали» разом з командиром Анатолієм Стойковим досвідчені пілоти — Віталій Романовський, Андрій Білоус, Василь Авраменко, Олександр Кухтін. Біля них знайшли роботу механіки, інший обслуговуючий персонал.

Начальник Арцизького райсільгоспуправління Олександр Бузіян каже:

— Мала авіація дуже нас виручає. Їй не перешкода ні надмірна вологість, ні висота рослин. Та й грунт, на відміну від наземних машин, вона не ущільнює...

Є в мотодельтапланів чималі переваги й перед літаками Ан-2, що зазвичай використовуються для внесення добрив та засобів захисту рослин. Це передусім якість роботи та економність. Мотодельтаплан може працювати на порівняно малій висоті (3—4 метри), що дає змогу «висівати» хімікати у точно заданому місці, економлячи препарати (до третини) й досягаючи відмінного обробітку посівів. У нього незначні витрати на пальне, на технічне обслуговування. Обробіток засобами захисту рослин одного гектара посівів за допомогою мотодельтаплана обходиться в межах 18 гривень. А зробити він може чимало — захистити від шкідників, хвороб та бур'янів за світловий день 300 і навіть більше гектарів.

Не випадково, отож, про загін пішла добра слава не тільки в Арцизькому, а й у сусідніх Татарбунарському, Тарутинському, Ізмаїльському, Кілійському та інших районах. Шлють замовлення фермери, сільгоспкооперативи, агрофірми. Авіатори прагнуть задовольнити всіх. І мріють про поповнення загону новими дельтапланами, щоб розширювати межі своєї діяльності... Утім, кудись там у Березівський, Балтський, Кодимський чи ще якийсь північний район Одещини вони навряд чи полетять — долати відстані у сотні кілометрів нерентабельно. Вихід бачиться в тому, щоб створити кілька зональних загонів мотодельтапланеристів — по одному на 4—5 районів. Тим паче що залишені колишні військові аеродроми є не тільки під Арцизом. А отже, і кадри пілотів, які могли б «осідлати» малу авіацію, там є. Усе — за мотодельтапланами. Хто їх поставить бажаючим літати, щоб продовольчі, технічні й кормові культури ростити?

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеська область.

Фото Олександра ГОРДІЄВИЧА (Укрінформ).

СТАТИСТИКА

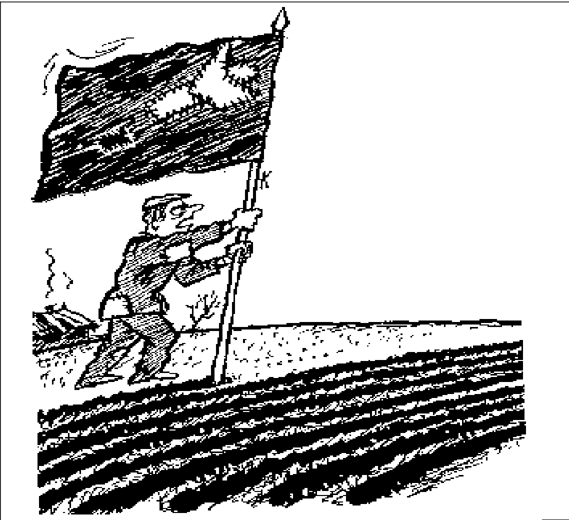
Важка шапка Мономаха

Кількість фермерських сільгоспформувань в Україні з початку поточного року зросла на 751 господарство. За даними Держкомстату, на 1 квітня їх зареєстровано 42350. Найбільше фермерських господарств — в Одеській (5 611), Миколаївській (4437), Дніпропетровській (3337) областях. Найменше — в Рівненській (542), Чернігівській (550), Волинській (573) областях.

Згідно з тією самою статистикою, лише 88 відсотків вітчизняних фермерів мають трактор, 62 відсотки —сівалку, а таку розкіш, як комбайн, — лише 41 відсоток фермерських господарств. Для більшості таких господарств, як і раніше, актуальне питання зношеності сільгосптехніки. Середній вік фермерського трактора становить більш як 13 років. Такий убогий технічний арсенал робить господарювання фермерів багато в чому залежним від оренди агрегатів. Опитування засвідчило, що сільгосптехніку орендує майже сім відсотків фермерів проти двох відсотків у реформованих агропідприємствах. При цьому 12 відсотків опитаних вважають вартість оренди зависокою.

Програють фермерські господарства великим реформованим агропідприємствам і за врожайністю сільгоспкультур. Озимої пшениці в останніх вирощують у середньому 29,2 центнера на гектарі, тоді як фермери збирають по 25 центнерів. Таку саму ситуацію спостерігаємо і з іншими культурами. Винятком є картопля, врожайність якої у фермерських господарствах — 126,3 центнера з гектара проти 109,7 центнера в колишніх колгоспах. Цю ситуацію часто пояснюють і слабкою матеріально-технічною базою фермерів, і свідомим заниженням ними реальної урожайності.

Галина КВІТКА.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Портрет фермера з натури

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Родіон Хирлюк фермерствує у Красноармійському районі. Освіта вища, спеціальність — учений-агроном. Свого часу працював бригадиром бригади овочівників, головним агрономом радгоспу «Червоноармієць».

Про свою сорочку

— Робота не давала ні матеріального, ні морального задоволення. Тому після прийняття Закону України «Про селянське (фермерське) господарство» в 1992 році написав заяву на виділення земельної ділянки.

На той час не мав ні насіння для сівби, ні потрібної сільгосптехніки. На питання «що робити?» Родіон упевнено, насамперед собі, відповів: вчитися працювати самостійно. Наступним кроком стало підписання договору з державою на постачання зерна. Фермер одержав позику насінням для сівби та грішми.

— Усі зобов'язання перед кредиторами я виконав вчасно, — продовжує розповідь Родіон. — На отримані гроші купив сільгосптехніку. Два наступні роки весь одержаний прибуток ішов на закупівлю засобів виробництва. Водночас боровся за збільшення земельної ділянки з сорока до п'ятдесяти гектарів. Після реформування сільгосппідприємств орендую сорок два земельні паї.

Нині фермерське господарство Родіона Хирлюка прибуткове і не має боргів. Виробничі показники такі: врожайність озимої пшениці торік становила 44 центнери з гектара, соняшнику — 18 ц/га, середньодобовий приріст ваги свиней на відгодівлі нині — 670 грамів. Плани ще оптимістичніші.

Про господарювання

На перший погляд здається, хіба важко п'ять гектарів землі обробити?! Раніше сім'ями і більше обробляли! Воно і так, і не так, бо з тої пори, коли «цоб-цабе!» по Україні лунало, чимало часу пройшло.

— На мою думку, — каже Родіон, — найефективніша організаційна форма в сільському господарстві це та, за якої господар цілком контролює всі процеси виробництва і реалізації продукту. Зі збільшенням кількості чиновників падають якісні показники роботи.

— Прогресивним чи регресивним явищем є дрібне фермерство в Україні?

— На земельній ділянці в 5—6 гектарів можна мати рентабельне виробництво овочів, фруктів, картоплі, з наповненням ринку достатньою кількістю фуражу —рентабельне птахівництво та тваринництво. Але тут багато залежить і від особистості людини, її якостей.

■ ■ ■

Сьогодні у Києві проходить XII з'їзд Асоціації фермерів та землевласників України

■

— Скільки втрачає ваше господарство з вини сьогоднішнього законодавства? І ваші враження від знайомства з Земельним кодексом.

— Нинішня законодавча база дає можливість працювати. Немає проблем з купівлею засобів виробництва. Банки дають кредити. Сільгосппідприємства не сплачують податок на прибуток і ПДВ. У чому хотілося б мати допомогу держави — це у зниженні прибуткового податку з громадян та в боротьбі з бідністю і злочинністю.

— Фермер. Хто він узагалі? Господар? Пан? Бізнесмен? Хапуга, який хоче нажитися на праці і землі інших?

— Для мене фермер — насамперед платник податків. Дуже хотілося б, щоб це зрозуміло якомога більше людей.

Лариса БОНДАРЕНКО.
Донецька область.

На фото: Родіон Хирлюк.

Анекдот до теми

— Іване, чому ти носиш черевики на три розміри менші?

— Річ у тім, що дружина моя — жінка некрасива, неохайна і до того ж погано готує. Син вчиться жахливо, і я не впевнений, чи закінчить він школу взагалі. Теща бурчить постійно. Єдина радість у мене в житті — це коли я ввечері, повернувшися з поля, знімаю черевики.

Усім свиням свині

ДОСВІД

Про гоголівський Миргород зазвичай говорять як про популярний курорт. І то правда. Але не вся. Так уже повелося останнім часом, що під впливом демократичних перемін ми дедалі рідше згадуємо це славне місто як столицю українського свинарства. А дарма. Саме тут у довоєнні роки було виведено одну з кращих для місцевих умов породу рябих миргородських свиней. На їх розведенні і понині спеціалізується радгосп-племзавод імені Декабристів, який тепер набув статусу державного дослідного господарства.

Знавці свинарства часто віддають перевагу саме цій породі. Одним із таких господарств і є розташоване аж на задвірках Миргородського району СТОВ «Клюшниківське». За всіх негараздів реформування тут зберегли майже тритисячне поголів'я племінних свиней.

— За час роботи ферми, — ділиться своїми переконаннями Іван Гончаренко, який 32 роки незмінно працює її завідувачем, — доводилося мати справу з різними породами свиней. Та своїх «рябух» на жодну з них не проміняю...

Науковий співробітник полтавського Інституту свинарства Української академії аграрних наук Світлана Войтенко підтвердила: торік у Клюшниківці одержано в середньому 18 поросят від кожної свиноматки —більшого приплоду в районі на жодній свинофермі не зафіксовано. Рябі невибагливі й до умов утримання. Добові прирости у групі племінних свиней за однаково не найкращої годівлі були на 127 грамів вищі, ніж у середньому по фермі. А забійних кондицій вони досягали на 73 дні раніше від решти поголів'я. М'ясо чи шинка з них, так кажуть гурмани, мають добрі поживні та смакові якості. Це не вироблена десь «за бугром» на синтетичних чи бозна-яких кормах свинина...

На запитання, що ж заважає виробляти більше, ніж зараз, конкурентоспроможної свинини, головний зоотехнік Миргородського райуправління сільського господарства та продовольства Володимир Гарець прямо сказав, що йому й самому соромно дивитися в очі людям, які штовхаються біля прилавка з польським салом. І не тільки в Миргороді. Але, на жаль, маємо те, що маємо. У СТОВ «Клюшниківське», наприклад, чекають на реалізацію кілька сотень племінного молодняку. Породисті, зокрема і рябі, свині потрібні багатьом сільгосппідприємствам. Біда в тім, що у реформованих господарствах нема грошей на такі «розкоші». Від того збитки несуть ферми. Втрачаємо і ми, споживачі.

Леонард НІКОЛАЄНКО,
заслужений журналіст України.
Полтавська область.

На знімку: кожний із рябих кнурів у Клюшниківці — у ваговий категорії понад три центнери.

Фото Анатолія МАГДЕНКА.

Молочна непокора

ПРОТЕСТ

Мешканці села Ненаситець Синельниківського району не продають більше молоко заготівельникам місцевого молокозаводу. Зібралися і дружно проголосували, що не будуть. Своєрідний протест. Чому так — здогадатися неважко: 30—35 копійок за літр — надто низька ціна і селян не влаштовує.

Проблема, зрештою, відома, і на Дніпропетровщині нею нібито дуже переймаються. Переробні підприємства лають усі, кому не лінь. Але проблема ця соціально небезпечна.

Річ у тім, що селяни, втративши робочі місця і колишні надійні, гарантовані засоби для існування, виживають нині переважно завдяки коровам. Їх тримають по кілька чи не в кожному дворі. У невеличких, приміром, селах Кислянської сільради того ж Синельниківського району чотири череди — понад чотири сотні корів. Молочний бізнес тепер веде кожна друга сім'я. Голові сільради Зої Павленко довелося чимало попрацювати, щоб зберегти сінокажі і пасовища та налагодити ветеринарне обслуговування приватної худоби. Але й тут люди опинилися в ситуації, коли корови перестають їх виручати. Можна прогнозувати, що поголів'я зменшуватиметься. І, відповідно, рівень життя селян знову впаде до критичної відмітки жахливої бідності.

А в Ненаситці намагаються вистояти. І поки що молоком, сиром та сироваткою, а подеколи і вершками годують курчат, курей, свиней та іншу домашню живність. І закликають так чинити мешканців не лише навколишніх сіл, а й усієї області. Щоб провчити закупівельників. Отак тільки, мовляв, до переробників молока дійде, що за цілющу сировину треба гідно платити. А підгодовані на молоці і молокопродуктах птиця й худоба восени чогось та будуть варті. Але чи дасть це очікувані прибутки — баба надвоє казала. Виробництво м'яса — справа тепер витратна, а ціни на нього «в потрібний момент» також можуть упасти.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

ПЕРСПЕКТИВА

Холодильник замість грошей

Суми дотацій за продане молоко сільгосптоваровиробники (крім особистих підсобних господарств) тепер мають використовувати на придбання доїльного та холодильного обладнання, дезинфікуючих, фільтруючих матеріалів тощо. Про це йдеться у постанові Кабміну про внесення змін до Порядку нарахування виплат і використання коштів, спрямованих на виплати дотацій аграріям за продані ними переробним підприємствам молоко та м'ясо в живій вазі. Документ також передбачає використання сум дотацій на забезпечення тваринництва кормами, відновлення поголів'я, придбання племінних ресурсів і здійснення ветеринарних заходів.

Змінено й порядок використання аграріями ПДВ за реалізоване ними молоко, тварин, птицю, вовну, а також молочну продукцію та м'ясопродукти. Сума податку повністю залишається у розпорядженні підприємств. При цьому сума ПДВ за реалізоване молоко і вироблену молочну продукцію спрямовується на придбання приладів і реактивів, необхідних для визначення якісних показників молока і молочної продукції, фільтруючих матеріалів, холодильного обладнання і доїльних установок.

Потребу ухвалення такої постанови в урядових колах пояснюють тим, що більша частина сільгоспформувань недостатньо забезпечена таким обладнанням, і це не дає їм змоги отримувати якісну молочну сировину, яка відповідала б новому держстандарту «Молоко коров'яче незбиране. Вимоги під час закупівлі».

Іван ЛАЗНЮК.

Уряд заборонив доїти корів руками

А ЯК У НИХ?

В урядових кабінетах Латвії, продовжуючи коригування місцевого законодавства з урахуванням євровимог, запровадили правила щодо переробки молока. Вони почнуть діяти з першого січня наступного року. Одне з положень нових нормативів говорить, що переробники не зможуть закупати молоко ручного доїння.

75 відсоткам латвійських фермерів це загрожує щонайсерйознішими наслідками. Аж до краху. Та й для всього молочного тваринництва можуть настати чорні дні. Нині у країні корів немає на кожному другому селянському дворі. А ті, хто тримає, обходяться «середою» від однієї до п'яти корів. Таких 65 відсотків. Купувати доїльний апарат у цих умовах, м'яко кажучи, нерентабельно. У Європейському ж союзі, що прийняв норми, на які тепер орієнтуються країни-кандидати, судячи з усього, й не підозрюють, що десь у Європі ще можуть доїти корів руками. Ситуація, що створилась, ясно показала, що місцеве молочне виробництво й аналогічне в Європі йдуть зовсім у різних напрямках. Коли у країнах ЄС середньостатистична череда за останні кілька років зросла майже на десять відсотків і досягає близько тридцяти голів, то в тій само Латвії триває зворотний процес. Тут кількість дрібних господарств збільшилася на 6,6 відсотка, а великих зменшилася.

Як виходити з цього становища? У Латвійській асоціації виробників молока вважають, що, насамперед, треба робити наголос на якості продукту, а не на тому, яким чином його одержали. Хоча, звичайно, ніхто й не каже, що треба заплющити очі на дотримання санітарних та інших діючих нині норм. Керівництво продовольчо-ветеринарної служби вважає, що тут доцільно вдатися до перехідного періоду на кілька років. От лише як би за розмовами не згаяти час?

(За матеріалами зарубіжної преси).

НАМІРИ

Пестицидам — бій!

Уряд України своїм розпорядженням створив промислову інфраструктуру зі знищення заборонених і непридатних пестицидів. Документ передбачає проведення комплексної інвентаризації місць накопичення заборонених і непридатних до використання пестицидів, створення відповідних промислових технологій та індустрії з їхнього знищення. Передбачається, що наявність такої інфраструктури дасть змогу в найближчі три—чотири роки розв'язати проблему, котрій не приділяли належної уваги протягом 30 років, — знешкодити такі отрутохімікати. Не допустити їхнього накопичення, уникнути витрат на їх зберігання, а також попередити забруднення довкілля токсичними речовинами.

КОНКУРС

Селянська коловерть

Якось мені довелося побувати на загальних зборах пайовиків місцевого сільськогосподарського кооперативу.

Як поет у душі, я побажав висловитися про те, що відбувалося в селі того дня, у віршованій формі. Не претендую на довершеність віршів, але це жива правда нашого буття.

Був колгосп — як форпост,
Хлібом славивсь народ.
Та реформи звели
Труд людський до хули.
Кажуть, що КСП —
Мовби щастя сліпе:
За гнітючі борги
Все пішло на торги.
Навіть СГВК —
Теж розруху вмика.
Бартер, ринок, кредит —
Ось рільник-ерудит.
Трактор був, та загув
Під фінансовий зсув.
І прадідівський млин
Віддали за алтин.
Є ж бо збіжжя й оброть —
Де ж те зерно змолоть?!
Хоча б здерти на дріб
Вкрай зобиджений хліб.
Чи піти у старці
В часи злиднів оці?
Ні, жебрачить не слід —
Хай живе білий світ!
Коли ж є сила й дух,
То в ярмо — та за плуг!..
На орендні паї
Вийдуть хай трударі.
Треба сіять, орать
Навіть глинисту гать,
Не чекати на щось,
Щоби зерно велось.

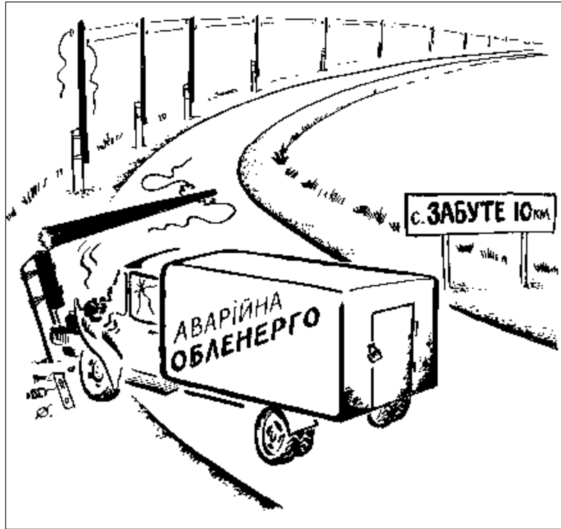
Іван СИЧ,
учитель-пенсіонер, інвалід ЧАЕС.
Луб'янка
Бородянського району
Київської області.

ТАРИФИ

Чергове підвищення

Національна комісія регулювання електроенергетики з 1 червня підвищила граничні роздрібні тарифи на електроенергію для сільськогосподарських споживачів більш як на 20 відсотків — до 22,11 копійки за 1 кВт-год. Це рішення закріплено постановою НКРЕ.

Попередні граничні тарифи для окремих обленерго були в межах від 17,58 до 18,4 копійки за кВт-год.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

ЕКОНОМІКА

Юрій Корольчук: «Легально і на майбутнє»

ДОСВІД

На розлогому майдані перед модерновим сучасним комплексом АТ «Волинь-Авто» завжди нуртує черга. Тутешня метушня нагадує величезний вулик: туди-сюди снують швидкісні «Мерседеси», БМВ й «Ауді», туляться одне до одного «Жигулі» й «Волги», «пихкають» парами старенькі малолітражки. Усі терпляче чекають своєї черги полагодити двигун, замінити мастила, налагодити електросистему. Несамовита «спека» панує тут у дні торгів на найбільшому в державі Луцькому авторинку. Адже комплекс вдало поєднано з міським реєстраційно-екзаменаційним відділом ДАІ, де автомобілісти реєструють транспортні засоби, проходять техогляд, страхують авто в «Гарант-Авто», оформляють інші потрібні папери.

Найпопулярніше на Волині підприємство техобслуговування працює вже майже 20 років. Становлення розпочиналося з невеличкої майстерні, яка розрослася до сучасного технічного комплексу, куди керівництво «Волинь-Авто» вкладає на поновлення обладнання не один мільйон гривень. Тому сюди йдуть справжні автомобільні аси, які найперше цінують в ремонті якість і гарантії. Не дивно, чому щорічний прибуток авторемонтного містечка сягає мільйона гривень. Усі такі підприємства в Україні, разом узяті (окрім центрального Київського), не дають стільки грошей. На теренах Західної України «Волинь-Авто», залишивши позаду місто Лева, — найліпше за технічним оснащенням, продуктивністю праці і доходом на одного працюючого.

А керує колективом «Волинь-Авто» невтомний раціоналізатор і новатор, обдарований майстер і організатор Юрій Корольчук, який професійними щаблями піднявся від простого механіка до голови правління. За досконалу фаховість і талант керівника Юрія Степановича за часів «горбачовської» перебудови першим у системі техобслуговування вибрав на посаду директора колектив підприємства. Нині, як і десятиліття тому, він розпочинає робочий день не з кабінету, а з цехів. Завжди щось підкаже механікам. «Шеф із народу», як називають Юрія Корольчука його колеги, повідав нашому кореспондентові про рецепт успіху ремонтної справи:

— АТ «Волинь-Авто» має доволі розгалужену мережу власних станцій техобслуговування: в обласному центрі Волині функціонують головне підприємство, автосервісне «Луцьк-Авто» і дочірнє «Влад-Авто», у місті залізничників Ковелі — «Ковель-Авто», у містечку Нововолинськ — «Нововолинськ-Авто». А на Поліссі, у Любешівському районі, працює автомайстерня.

Усі дочірні підприємства, як і центральний комплекс, поєднані з тамтешніми МРЕВ. Отож клієнти можуть тут пройти техогляд, зареєструвати авто або оформити інші документи.

На станціях встановлено найсучасніші діагностичні лінії виробництва передових західноєвропейських фірм, що цілком відповідають світовим стандартам. Обладнання сертифіковано як лабораторії з перевірки технічного стану автомобілів. Маємо унікальний комп'ютерний високоточний стенд для регулювання передньої і задньої осей, що наочно зображує цілісну геометрію автомобіля. Пишаємося й комп'ютерним обладнанням для перевірки електро- та інжекторних систем. Практикуємо сучасні способи промивки дизельних і бензинових інжекторів. Наприклад, ультразвукова прочистка на 90 відсотків відновлює роботу кожної форсунки... Одне слово, на станціях ремонтуємо практично будь-яку іномарку. Маємо повний інструментальний набір для ремонту «Мерседесів», БМВ, «Фольксвагенів», «Опелів»...

Пишаємося й, так би мовити, інтелектуальним багажем. Укомплектували багату, одну з кращих в державі, бібліотеку технічної літератури. Нещодавно поповнили її новими книжками й журналами на кілька тисяч гривень. Налагодили також стосунки з заводами-виробниками, і тепер можемо будь-коли одержати потрібну інформацію про ремонт або експлуатацію найновіших моделей.

— Значна кількість високоточного комп'ютерного обладнання і впровадження передових технологій, звісно, вимагають неабиякої кваліфікації обслуговуючого персоналу?..

— Безумовно. Нині на «Волинь-Авто» працює понад 250 досвідчених майстрів-універсалів, кожен з яких, однак, спеціалізується в окремій справі.

Оскільки на станціях домінує високоточний ремонт, в якому задіяно комп'ютери, майстри пройшли спеціальне навчання і постійно підвищують свою кваліфікацію. Більшість робітників готуємо у себе на виробництві. Маємо сучасно обладнаний навчальний клас. До речі, вимоги до працівників надзвичайно високі. Якщо з десяти прийнятих на роботу вивчимо одного —великий успіх.

— Вашими клієнтами є найкрупніші підприємства області, владні структури, банкіри, фірмачі. Але чимало волинян користуються послугами напівпідпільних майстерень, які беруть за ремонт дещо менші гроші. Чи не дошкуляють «підпільники» вашому бізнесу?

— Зазвичай автомобілісти ладять свої машини в гаражах або підвалах через низькі ціни (тіньові майстри не сплачують податків). Але що втрачає клієнт? По-перше, він позбавлений гарантій, бо 90 відсотків приватників-майстрів намагаються чимшвидше одержати прибуток. По-друге, жоден «нелегал» не вкладає гроші в нове обладнання чи створення умов праці: або бракує коштів, або майстер немає наміру надовго затримуватися в цьому бізнесі. По-третє, більшість тіньових майстерень спеціалізуються на одній-двох послугах. Автолюбителю доводиться об'їжджати не одну майстерню, аби довести машину до пуття. А на «Волинь-Авто» клієнт отримує повний комплекс послуг: від мийки і чистки салону — до ремонту двигуна, кузова або підвісок.

Така само ситуація із забезпеченням запчастинами. Зазвичай приватник ставить умову перед клієнтами: деталі ваші — робота наша. І людина витрачає чимало часу на пошуки запчастин, до того ж наражаючи себе на небезпеку бути ошуканим... На противагу такому приватному сервісу «Волинь-Авто» пропонує будь-які деталі безпосередньо на місці ремонту. Запчастини дістаємо через гуртових посередників, які надають істотні знижки. Тому деталі іноді навіть дешевші, ніж на базарі. До того ж наші запчастини сертифіковані. Отже, найвищої якості.

— Начуваний, що ваша фірма славиться своїми традиціями, які теж приваблюють клієнтів...

— «Волинь-Авто», певно, єдине підприємство, на території якого не знайдете жодного недопалка. Бо працівники не палять на робочих місцях. Адже курець не може сконцентруватися, постійно думаючи про черговий перекур. Зрештою, ця відмова є безпекою і культурою виробництва.

Схоже ставлення і до випивки. Навряд чи знайдеться камікадзе, який випив би хоча б кухоль пива на роботі.

З роками автоматично зникло питання крадіжок із авто клієнтів або з цехів. Упевнений на всі сто —злодіїв на станціях немає. Наші працівники шанують традиції і не дозволять їх порушувати.

— Напевно, своєрідною сімейною традицією є те, що ваші діти, Юрію Степановичу, пішли батьківською професійною стезею?

— Старший син Валерій закінчив Луцький технічний університет і нині працює начальником цеху головного комплексу. Сподіваюся, що обраний фах стане для нього самим життям... Син Олександр теж має потяг до техніки. Але пішов іншим шляхом. Нині навчається в Німеччині на університетському факультеті «Економіка народного господарства». А ось наймолодший синок Юрко, якому виповнилося 16 років, уже наслідує батька. Два роки поспіль працює на СТО менеджером столу замовлень. Поки що — на літніх канікулах. Тішуся думкою, що сини беруть приклад з батька. І правильно. Бо за молоддю в нашому перспективному бізнесі — майбутнє...

Роман ЖИЖАРА.

Луцьк.

ФОТОФАКТ

Чудову нову військову форму, дитячі вироби шиють працівники ЗАТ виробничо-торгової фірми «Ніжинка», що у Ніжині Чернігівської області. Попит на їхню продукцію щороку зростає.

На знімку: ось такі модельні новинки пропонують споживачам ніжинські швачки.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ПІДЗЕМКА

Збережеш хвилину — втратиш життя

Забуваючи про високі підбори, швидко спускаюся ескалатором. Забігаю у вагон. Одразу за мною хлопають двері. Якийсь чоловік намагається власноруч відчинити їх, але потяг вже починає рухатися. І так щодня. Ми постійно поспішаємо, забуваючи про безпеку власного життя.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

За даними служби руху Київського метрополітену, впродовж минулого року сталося 58 травматичних випадків з пасажирами.

— Жахливо, коли люди намагаються закінчити життя самогубством, —продовжує розмову заступник начальника служби руху Київського метрополітену **Сергій ТКАЧУК**. — Наприклад, на станції метро «Лівобережна» жінка стрибнула на колію перед поїздом. Машиніст подав оповіщувальний сигнал, застосував термінове гальмування, але уникнути наїзду не вдалося. Пасажирка отримала струс головного мозку. І... залишилася живою.

Ще два аналогічні випадки сталися на станціях «Майдан Незалежності» та «Харківська». Хлопець та жінка після отриманих тяжких травм також, на щастя, залишилися живі.

— Які основні причини таких випадків?

— Майже половина всіх трагічних випадків зумовлена порушенням пасажирами правил користування метрополітеном. Через гучномовець пасажирів постійно застерігають про імовірну небезпеку, але чомусь мало хто звертає на це увагу.

На станції метро «Шулявська» дворічна дитина, хоча й була разом з батьками, заступила за жовту обмежувальну лінію, нанесену на східцях ескалатора. І права її нога потрапила між фартуком балюстради та сходинкою. Ескалатор було зупинено вчасно, але травмування уникнути не вдалося. Дитина отримала відкритий перелом зі зміщенням та роздробленням кісток правої гомілки.

Часто бачимо, як закохані, забуваючи про все на світі, цілуються на ескалаторі. Шістнадцятирічна дівчина, не встигнувши повернутися на виході, впала та отримала травму руки. Тут навіть коханий не зарадить.

Багато випадків — через особисту необережність, в тому числі поява на станції в нетверезому стані.

— Чи є у вас засоби безпеки пересування інвалідів у метрополітені?

— Звичайно. Якщо, приміром, це людина на візку, спеціально вмикаємо окремий ескалатор, щоб уникнути травм і самого пасажира-інваліда, й інших. Якщо це людина з вадами зору, супроводжуємо зі станції на станцію.

— Скільки травматичних випадків вже сталося за перший квартал цього року?

— Тринадцять. Це на три випадки більше, ніж у першому кварталі минулоріч. З них — десять випадків із жінками та три — з чоловіками. До речі, всі травми сталися з пасажирами похилого віку.

«Метро — це швидкий та зручний вид транспорту. Але порушення правил користування метрополітеном може призвести до травмування себе та оточуючих», — лунає голос чергової. І якщо ви запізнюєтеся, дві хвилини вас не врятують. А ось життя та здоров'я збережуть.

Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО.

Ще не розбірки, але вже переділ

СКАНДАЛ

Тиждень для багатьох працівників інформагентств країни розпочався зі скандалу. Звістка про те, що позавідомча охорона перетнула шлях не робочі місця п'ятьом членам правління та його голові і водночас генеральному директорові ВАТ «Сумиобленерго» Левону Варданяну, спричинила бурю емоцій. По-перше, з його ім'ям давно пов'язують потужний акціонерний капітал, який здійснює неабиякий вплив на українську електроенергетику. За розкладками аналітиків, Левон Варданян разом з головою спостережної ради ВАТ «Сумиобленерго» Костянтином Григоришиним представляє інтереси інвестиційного пулу, котрий контролює діяльність 16 розподільчих компаній. А по-друге, особливістю корпоративного управління товариством є те, що усі кроки узгоджуються з низкою інших приватизованих обленерго. Через це тиждень розпочався із запитання: «Що сталося?»

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Маленький переворот

Ситуацію прояснив на прес-конференції сам Варданян. З'ясувалося, що акт силової зміни влади в обленерго мав місце ще 31 травня, коли головний герой перебував у відрядженні. Виконуючий на цей час його обов'язки фінансовий директор Микола Кривий приймає низку рішень — доручає «Промінвестбанку», який веде розподільчі рахунки товариства, перенести основний рахунок з банку «БІГ-Енергія» — у «Перший інвестиційний банк» і міняє власну охорону на позавідомчу. Ефектно, хоч і викликає дивні асоціації з вокзалом, банком і телеграфом часів Жовтневої революції. Переворот, маленький він чи великий, завжди лишається переворотом. А те, про що повідав Левон Варданян, у правових державах кваліфікують не інакше. Що робили на території офісу обленерго Віталій Хом'як та Геннадій Курінний — представники словацької енергокомпанії VSE, що формально не має відношення до ВАТ «Сумиобленерго», залишилося загадкою. Але це не головне. Левон Варданян стверджує, що цей візит і надихнув Миколу Кривого дістати «з рукава» наказ № 178 від 30 травня 2002 року про нібито добровільну відставку генерального директора ВАТ «Сумиобленерго» і сісти у ще тепле директорське крісло.

Хто замовник?

Виконувач обов'язків глави Сумської облдержадміністрації Юрій Жарков зробив візит в офіс обленерго, щоб з'ясувати, чи не завдасть «кадрова революція» клопоту споживачам електроенергії, серед яких, до речі, ВАТ «Сумське НВО імені Фрунзе», «Охтирканафтогаз», шосткинське виробниче об'єднання «Свема», заводи «Зірка», «Імпульс», «Насосенергомаш». Не завдасть. З цього приводу новоявлене керівництво обленерго вже розповсюдило спеціальну заяву, звинувативши одночасно Левона Варданяна у фінансових зловживаннях. Хтозна, можливо, Юрій Жарков під час цих відвідин енергетиків зітхав з полегшенням, згадуючи, як розумно вчинила облдержадміністрація, відмовившись брати в управління держпакет цієї компанії. Бо, схоже, конфлікт у Сумах тільки починається, а кілери у модних костюмчиках працюють вправніше за історичних матросів Жовтневої революції.

Уже мало хто сумнівається, що йдеться про початок чергового етапу жорсткого (на російський кштал) переділу енергоринку. Через це фактично неможливо виявити замовника сумської історії. Про справжніх господарів словацької компанії VSE, яка купила українські компанії невідомо за чиї гроші, а тепер чекає, коли її куплять, можна лише здогадуватися. Але безперечно — замовник є. Одна із столичних газет висунула версію, що ВІН російського походження, бо зацікавлений в реанімації так званого проекту «Харківський енергоострів». Навіть це не так важливо! Стає не по собі від того, що новоспечені магнати вже плюють на закон. Адже усі суперечки між акціонерами мають вирішуватися відповідно до чинного законодавства, на загальних зборах акціонерів! І треба сподіватися, так і станеться, бо Левон Варданян ужив усі заходи для того, щоб відновити справедливість, зробивши відповідну заяву на ім'я в. о. Генерального прокурора Миколи Гарника, подав позов до Зарічного районного суду міста Сум з позовом на «загарбників» і вимогою відновити його на посаді.

ВАТ «Сумиобленерго», до речі, входить у п'ятірку кращих розподільчих компаній країни. За підсумками минулого року воно збільшило чистий прибуток на 64 відсотки — до 871 тисячі гривень, чистий доход — на 31 відсоток, до 264433 тисячі гривень. Державний пакет «Сумиобленерго» (25% плюс одна акція) перебуває в управлінні Міністерства палива і енергетики, крупні пакети належать офшорним компаніям. Очі замовника бачили, на що зазіхали.

Сергій ВЛАД.

А Мурий їсть та «зелень» молотить

ПЕРСПЕКТИВА

Це лише найбідніші громадяни в нас здебільшого справно платять за спожитий газ, воду та електроенергію. Багаті, як відомо, також плачуть, але повертати мільйонні борги не завжди поспішають. Ідеться про закордонну сільгосптехніку, завезену під гарантії уряду або кредити держави у 1996—1998 роках.

Тоді близькими до влади відомими структурами на чолі зі знаними (як тоді, так і зараз) людьми активно закуповувалися рятівні для технічно виснажених вітчизняних ланів іноземні комбайни та трактори. Мовляв, з їх допомогою буде зібрано щедрі врожаї, які не лише поповнять засіки батьківщини, а й дадуть можливість цим структурам найближчим часом розрахуватися за високопродуктивну техніку. Зокрема, повідомляє агентство «Українські новини», у 1996—1997 роках корпорація «Украгропромбіржа» використала 200 млн. доларів американської кредитної лінії для купівлі 1 000 зернозбиральних комбайнів «Джон Дір». У 1997 році Українська аграрна біржа з цієї лінії використала близько 78 млн. доларів і придбала 367 зернозбиральних комбайнів «Кейс» і 45 тракторів тієї-таки фірми. 1998 року концерн «Украгротехсервіс» купив 600 тракторів «Джон Дір» за рахунок американської кредитної лінії.

«Джон Діри» та «Кейси» справді працювали на славу і керівники цих структур, треба гадати, були на сьомому небі і від роботи продуктивних агрегатів, і від прибутків, які вони давали. А ось розраховуватися за дивотехніку, як вже здогадався читач, не поспішали. Борги безнадійно зависли. Мало допоміг справі повернення коштів і Кабмін, який у березні дозволив НАК «Украгролізинг» від імені уряду домагатися їх повернення. Компанії, повідомив голова правління НАК «Украгролізинг» Володимир Іванишин, доводиться вимагати гроші у найбільших боржників: «Украгропромбіржі», яка завинила 933,5 млн. грн., «Української аграрної біржі» (388,4 млн. грн.), «Украгротехсервісу» (683,8 млн. грн.), подавши позови до суду. В. Іванишин також повідомив, що «Украгролізинг» має намір звернутися до суду стосовно компанії «Земля і люди», яка також одержувала іноземну техніку під гарантії уряду. Усього «Украгролізинг» порушив 123 позови проти структур, котрі мають борги за отриману в лізинг або під гарантії уряду техніку на суму 1,9 млрд. гривень.

Відповідно до постанови Кабміну, «Украгролізинг» має забезпечити повернення 2 767,7 млн. гривень боргів за техніку, у тому числі до кінця 2002 року — 911,867 мільйона. За словами Володимира Іванишина, компанія робитиме все для того, щоб боржники повертали гроші. Комбайни та трактори у разі нерозрахунків навіть вилучатимуть. Водночас жниві агрегати, за які не плачено, знову готуються вийти на лани і вкотре поповнюватимуть кишені доброго дядька, який за рахунок держави вирішив «рятувати» Україну аграрну (читай —власний добробут). І чи не вийде і цього разу так, як завжди: а Мурий їсть собі та їсть?

Валерій ДРУЖЕНКО.

В НОМЕР

Браму в гори відчинено: ласкаво просимо!

За ініціативи корпункту газети «Голос України» у колективі Івано-Франківської дирекції залізничних перевезень Львівської залізниці відбулася зустріч із читачами.

Львівська залізниця й усі її підрозділи — наш наймасовіший і найвірніший читач у регіоні. Відтак, нам цікаво було дізнатися, що думають про газету представники «держави доріг», що хотіли б побажати тим, хто її створює. Мусимо зізнатися, що потрапили під гарячу руку. У Верховній Раді саме в розпалі був поділ портфелів, котрий аж ніяк не навіює оптимізму електоратові. Залізничників хвилює те, що для найважливіших державних справ у парламентаріїв за суперечками часу не залишається.

Інертна позиція верхів не може не позначитися й на залізничному господарстві. Наприклад, постала проблема із відшкодуванням збитків від перевезення пільгових категорій громадян, які згідно з рішенням уряду мають право на безкоштовний проїзд. За чинним законом ці питання мають розв'язувати органи місцевого самоврядування. У Львівській, Тернопільській, Чернівецькій областях залізниці частково відшкодовують збитки, а в Івано-Франківській не відшкодовано за цей рік 227 тисяч гривень. Про це говорив під час зустрічі начальник фінансово-економічного відділу Ігор Попик. А місцева влада пояснює, що винні верхи: кошти заплановано, але... не виділено.

Літо на залізниці завжди гаряче. Бо за давньою традицією до професійного свята, яке відзначають у першу неділю серпня, залізничники готують для нас «подарунки» — нові або оновлені, реконструйовані об'єкти. Івано-Франківській дирекції, яку очолює Віктор Фрунзе, доручено облаштування на європейському рівні трьох прикордонних переходів. Нині там кипить робота. Переходи завдяки реконструкції буде обладнано для потреб прикордонних служб, митників, приміщення станцій і товарних контор відповідатимуть найвищим стандартам.

До серпня буде завершено капітальний ремонт спортивно-культурного комплексу в Коломиї. Це відома своїми здобутками база підготовки призерів Олімпійських ігор, світових змагань. Під опікою талановитого організатора — керівника комплексу Петра Івановича Федоровича в Коломиї «вирощують» чемпіонів з боксу і силового триборства. Тут проводять змагання міжнародного рівня. Втім, про комплекс буде окрема розповідь.

Найближчим часом змінить своє обличчя головна брама до курортно-рекреаційної зони Прикарпаття — Яремча. Станція і вокзал цієї столиці туризму стануть вельми привабливою візитівкою краю. Криті перони, капітально оновлене і реконструйоване приміщення вокзалу, кімнати відпочинку на рівні висококласних готелів, привокзальний ресторан, бар тощо — все це, вірять залізничники, привабить туристів із усіх-усюд. А поки що рекреаційний потенціал краю використовується лише на 10—15 відсотків. Уже обговорюють нові залізничні маршрути пасажирських перевезень, як-от: Київ—Яремча, Одеса—Яремча тощо. Ми вже отримали запрошення на «входини». Господиня кафе «Дорожнє» (воно тимчасово орендує інше приміщення і годує бригади будівельників) — кухар шостого розряду, переможниця різних конкурсів Мирослава Гнатюк мріє про те, що в «тендері» претендентів її невеликий колектив таки здобуде перемогу. Чому б і ні? Нині турботливі кухарі готують дуже смачні домашні страви, печуть хліб і чебуреки, а коштує сніданок, обід і вечеря близько одинадцяти гривень. (Горяни знають ціну заробленої копійки.)

Зазвичай до дня передплатника газета «Голос України» готує призи для своїх читачів. Цього разу ми з приємністю подарували учасникам зустрічі нові книжки видавництва «Каменяр».

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Івано-Франківськ.

Фото Тараса ЯКОВИНА.

«Ні, ти не знаєш добре України, Якщо на Запоріжжі не бував!»

Повстати проти бідності

— У нас протистояння між гілками влади немає, — запевнив на зустрічі з журналістами «Голосу України» **голова Запорізької обласної ради Володимир Березовський**. — Нам нічого ділити, бо мета одна: позитивні зміни в економіці мають реально позначатися на підвищенні рівня життя земляків.

2002 рік проходить в області під знаком пріоритетного розв'язання соціальних проблем. Результати минулих виборів цілком підтвердили актуальність обласної програми боротьби з бідністю. Ця програма охоплює 800 тисяч громадян — переважно людей похилого віку, ветеранів війни і праці, інвалідів.

На відміну від Верховної Ради, у новообраній обласній раді сформувалася аж ніяк не ситуативна «більшість». Уже на першій сесії утворилася депутатська група «За розвиток Запорізького краю — за єдину Україну!», до якої увійшло 80 депутатів із 100. Тобто, на обласному рівні умови для втілення першочергових, життєво важливих для регіону завдань створено. Про це переконливо свідчить хоча б і здійснювана за ініціативою голови облдержадміністрації Євгена Карташова акція «Комп'ютерний клас — кожній школі». За п'ять місяців у школах області вже встановлено 141 комп'ютерний клас — більш як за попередні десять років.

Звісно, на Запоріжжі, як і в кожному регіоні, проблем вистачає...

— Серед них — реконструкція автошляхового переїзду греблею Дніпрогесу та аркового мосту через Старий Дніпро, спорудження газопроводів — відводів та інших об'єктів газифікації і соціальної сфери в сільській місцевості, водопостачання санаторно-курортної зони з Каховського магістрального каналу, — **продовжив заступник голови облдержадміністрації Павло Михайлик.** — Необхідно домогтися, щоб Бердянськ врешті-решт визнали державним курортом... Та насамперед непокоїть газо- й водопостачання населення.

Мешканці понад 200 сіл регіону сьогодні користуються привізною водою. Потерпають від її нестачі, поганої якості ще 500. Запоріжці — на 21-му місці в Україні з газифікації сільських районів. Далеко не «місцевого значення» проблеми...

Для розв'язання найважливіших цього року області передбачено централізовані капіталовкладення (понад 100 млн. грн.), що майже в 2,5 разу перевищують торішній рівень. На жаль, поки що регіон не одержав жодної копійки.

Так, без стабільного економічного зростання неможливо розв'язати соціальні проблеми. А забезпечити подальше нарощування обсягів виробництва дуже непросто. Ще торік, коли Євген Карташов очолив облдержадміністрацію, було визначено основні пріоритети нашої діяльності. Це — розробка та реалізація програм розвитку внутрішнього ринку та імпортозаміщення. Зробивши ставку і на вітчизняного споживача, розраховуємо додати до торішніх показників розвитку промисловості ще три відсотки. Хтось скаже: мало. Але треба зважити на те, що торік нам першими з-поміж інших регіонів України вдалося не тільки вийти на рівень базового 1990 року, але й зробити впевнений крок уперед, перевершивши кращі показники зразка 90-го ще на вісім відсотків.

Володимир БЕРЕЗОВСЬКИЙ та Павло МИХАЙЛИК

Особливі свої сподівання пов'язуємо з подальшим одужанням харчопереробної та легкої промисловості, машинобудівної галузі. З досвідом прискорення процесу створення конкурентоспроможної продукції раджу ознайомитися на підприємстві «Мотор Січ».

На шляху до цивілізованого авторинку

Нинішнього року в Запорізькій області плановано збільшити обсяги виробництва у машинобудівній галузі на вісім відсотків. У цих планах — розрахунок на автомобілебудівників спільного україно-корейського підприємства.

...Штампувальний цех автозаводу зустрів гостей, образно кажучи, оптимістичним робочим гулом. І це радувало не лише нас. Ми бачили посмішки на обличчях працівників підприємства у зварювальному, на складанні та фарбуванні...

— Люди одержали довгоочікувану роботу, — казав нам **адміністративний директор СП «АвтоЗАЗ-ДЕУ» Валерій Крайній**, який виявив бажання бути нашим гідом. —Заходи, що їх вживають для підвищення ефективності діяльності СП, цілеспрямована робота з удосконалення правового поля, формування цивілізованого авторинку в Україні приносять свої перші плоди. Вже без збитків підприємство завершило останній квартал минулого року.

2002 року СП «АвтоЗАЗ-ДЕУ» виробило 14 810 автомобілів (2000-го — 11 683, 1999-го — 6045). Реалізовано 15 401. Із них 12 965 — на внутрішньому ринку, 2 436 пішло на експорт.

Платежі до бюджету становили 41 048 тис. гривень, податки на один реалізований автомобіль — 2 665 гривень.

Збільшення обсягів виробництва і продаж автомобілів, запасних частин, продукції неавтомобільного напряму, реалізація заходів із підвищення ефективності господарювання дають нам змогу працювати без збитків і цього року. У квітні підприємство вперше за час свого існування одержало 890 тисяч гривень прибутку. Хоча ми вимушені поки що працювати в середньому лише 11 днів на місяць. До того ж не кожен із 15-тисячного колективу має сьогодні навіть таку можливість.

Як запевнив Валерій Крайній, в СП немає проблем з комплектувальними виробами і організацією виробництва, все гаразд і з висококваліфікованими фахівцями. Однак найгострішою залишається проблема реалізації чотириколісних.

Може, якість автомобілів не відповідає вимогам споживачів? Але тоді ті самі харківські таксисти, приміром, не замовляли б повторно нові партії автомобілів «Сенс» (Л-1300), не брали б «Славуту». Моделі «ДЕУ» утримують в Європі друге місце за обсягами продаж.

— У нас ще не сформовано остаточно цивілізований авторинок, — переконаний В. Крайній. — Він з'явиться тоді, коли правила на ньому будуть для всіх однакові: і для нашого СП, і для тих, хто ввозить до України іномарки, зокрема й ті, що були в ужитку.

Завдяки зусиллям Верховної Ради минулого скликання, Кабінету Міністрів автомобілебудування вже належить до пріоритетних галузей української економіки. Однак, схоже, на цьому шляху треба ще багато чого зробити для перетворення його на високорентабельну галузь.

На зустрічі з автозазівцями читачі «ГУ» повідомили, що підготували майже 30 пропозицій, що їх, сподіваються, з розумінням сприймуть народні депутати, адже йдеться не лише про 15-тисячний колектив СП. Одне робоче місце на автоскладальному підприємстві забезпечує 8 — 10 робочих місць для його суміжників. Уже сьогодні в СП «АвтоЗАЗ-ДЕУ» тільки в Запорізькій області майже 150 постачальників, а в Україні — понад 360.

У ВАТ позитивно оцінили прихід на підприємство корпорації «УкрАвто». Вона має потужну дилерську мережу, і автозазівці вбачають у цьому можливість збільшити обсяги продаж своєї продукції. Цього року мають намір продати 25 400 автомобілів і, заявив **голова ради директорів СП Олег Папашев,** заробити майже сім мільйонів гривень прибутку.

З міською пропискою

Не кожному із нас, коли мова заходить про унікальність Хортиці, відомо, що винятковість острова насамперед не в тому, що він — найбільший на Дніпрі (довжина — 12, а ширина — в середньому 2,5 км). Неповторність 2560-гектарного шматочка суші в тім, що він розташований у межах міста індустріального Запоріжжя. Зусібіч, виключаючи хіба південно-західну частину узбережжя, до Хортиці підступилися проспекти та бульвари, вулиці й провулки, залиті асфальтом і закуті в бетон. І лише Дніпро не дає їм ступити на Хортицю. Як же почувається ця відома на увесь світ земля в такому оточенні?

*Ми поспішали на зустріч з **директором Національного заповідника «Хортиця» Георгієм Кропивкою** і слухали розповідь відомого не лише на Запоріжжі **захисника й знавця легендарного острова нашого колегу Костянтина Сушка**:*

Костянтин СУШКО

— Зрозуміло, що за такого своєрідного сусідства Хортиця не могла зберегти свою первозданність, —зазначив він. — Отож у своїй північній частині острів прийняв на свої гранітні скелі мережу профілакторіїв-санаторіїв та баз відпочинку. Центральною змушений був поступитися садам, виноградникам та городам, надавши до того ж притулку майже двом тисячам мешканців обласного центру. І лише південний осередок (приблизно — восьма частина острова) зберіг бодай якусь недоторканність у вигляді плавнів з мальовничими затоками, протоками, озерами, дібровами і галявинами. А ще уздовж західного узбережжя, поміж балками та байраками, дивом уціліли залишки першостепу, який ніколи не знав ні сохи ні плуга.

Мабуть, саме тому певний час мало уваги приділялося природним перевагам Хортиці. А коли нарешті приділили, то здивуванню і захопленню не було меж. Ще б пак! На Хортиці виявили понад тисячу видів рослин (це удвічі більше, ніж в Асканії-Новій), близько 30 видів тварин. Тут гніздяться й трапляються прольотом 135 видів птахів (і це тоді, коли усього в Україні їх понад 300 видів!). На острові представлено зразки всіх ландшафтних зон України. І не дивно, що у такому винятковому, хоча й обмеженому (за розмірами), середовищі відбувалися події, котрі мали неабиякий вплив на загальнолюдську історію європейського, а нерідко й світового рівня. Знав острів кімерійців, скіфів, сарматів, хозар, печенігів, половців, татар... Та насамперед, звісно, Хортиця славна тим, що стала колискою Запорозького козацтва.

Відкриття військового поселення протовчого у приплавневій частині острова 1976 — 1980 років дало підстави вважати, що саме тут була перша козацька Січ, і не у XVI столітті, а віків десь так за 5 — 6, якщо не більше, до того.

— Унікальних фактів у біографії острова не злічити, — **продовжує Георгій Кропивка,** — а між тим шлях до офіційного визнання істинного значення цієї землі був і некороткий, і непростий. Лише 1958 року Хортиці надали статусу пам'ятника природи, і то для початку — місцевого значення. Через п'ять років статус цей підвищили до республіканського рівня. У вересні 1965 року острів оголосили історико-культурним заповідником.

Повернуло таке визнання Хортиці первинний її вигляд чи бодай наблизило острів до нього? На жаль, ні. Хіба що надання 1993 року Хортиці статусу вже Національного заповідника дало можливість перепрофілювати місцевий музей з «історії міста Запоріжжя» на «історію Запорозького козацтва» без будь-яких ідеологічних домішок соціалістичної доби. А ще новий статус дав змогу зберегти плавні, ділянки першостепу, припинити будівництво, не пов'язане з розвитком заповідника. Крім того, протягом останніх років зрушилася з мертвої точки проблема виселення з острова експериментального господарства на ймення «Хортиця» та передачі його земель заповіднику, у чому значною мірою завдячити нинішньому директорові заповідника Георгію Кропивці. Проте далі справа йде дуже повільно, а часом зовсім не рухається. Певні надії з огляду на те, що Хортиця найближчим часом все-таки набере того вигляду, який вона давно повинна мати, подає підготовлена нещодавно концепція розвитку заповідника, котру, до речі, неоднозначно сприймає громадськість.

Торік Національний заповідник «Хортиця» прийняв майже 200 тисяч відвідувачів.

— Саме відсутність змістовної та аргументованої концепції і не давало протягом тривалого часу розвиватися заповіднику, — **розповідає К. Сушко,** коли ми після відвідин музею «Запорозького козацтва» вирушаємо до святая святих Хортиці — її плавневої частини.

Нещодавно до проблем Хортиці додалася ще ціла низка у зв'язку зі спорудженням мостових переходів через Дніпро у межах міста Запоріжжя. Як і згадана концепція, рішення про спорудження нових мостів, що з'єднають правобережну і лівобережну частини міста, через Хортицю теж не дістало схвалення серед громадськості. Саме тому лунають голоси про те, що будівництво мостів через Хортицю поставить останню крапку на ідеї справжнього заповідника.

— Заява звучить тривожно, та навряд чи є для неї підстава, — переконаний **Костянтин Сушко.** — Адже мости мають підійти до Хортиці саме у тих місцях, де територія острова давно зазнала і продовжує зазнавати значного виробничого впливу. До того ж нова траса має пролягти на основі існуючої, значно розширити її. Зрозуміло, що краще на Хортиці вже нічого не будувати, але, висловлюючи справжню занепокоєність долею заповідника, не треба забувати й про долю людей, котрі мешкають у правобережних мікрорайонах, а це близько 200 тисяч осіб. На мою думку, спорудження мостів — справа невідкладна, і варіант будівництва вибраний найоптимальніший. І сьогодні, мабуть, слід не суперечки розпалювати, а домагатися конкретних дій, які сприяли б розвитку заповідника, і пильно контролювати ситуацію, аби вимушене будівництво мостів у біографії славетного острова стало справді останнім виробничим епізодом.

■ ■ ■

На Хортиці виявили понад тисячу видів рослин (це удвічі більше, ніж в Асканії-Новій), близько 30 видів тварин.

■

Слово голові облдержадміністрації Євгену КАРТАШОВУ:

— Мені дивно і незрозуміло, коли деякі столичні особистості, видаючи себе за справжніх захисників історії та природних багатств Хортиці, вважають, що їм з Печерських пагорбів видніше, що і як будувати на Запоріжжі. Але ми не дозволимо розіграшу суто політичної карти на тлі наших соціальних проблем. Запевняю: святиня Запорізького краю не відчує на собі руйнівного впливу будівництва. Усім нам однаково хочеться зберегти її для наших онуків і правнуків.

Євген КАРТАШОВ

ВАТ «Мотор Січ»: «ями» на злітній смузі

У світовій спільноті виробників авіадвигунів запорізькі моторобудівники рекомендацій не потребують. Ще 1961 року вони виробляли мотори для перших вітчизняних бомбардувальників «Илья Муромец», а наприкінці XX століття літаки із запорізькими двигунами літали вже над усіма континентами. Підприємство пройшло шлях від створення й освоєння, виробництва поршневих авіамоторів водяного охолодження до сучасних конкурентоспроможних на світовому ринку турбореактивних, турбовентиляторних та гвинтовентиляторних двигунів.

В'ячеслав БОГУСЛАЄВ

— Це ми (ЗМКБ «Прогрес», «Мотор Січ» і московський завод «Салют») зробили двигун п'ятого покоління Д-27 для Ан-70, — з гордістю казав нам **начальник складального цеху Станіслав Воронін**, коли ми знайомилися з підприємством. — Такого двигуна немає ніде в світі. А нещодавно Ан-140 здійснив свій перший рейс за маршрутом Одеса — Київ — Москва. На цьому літаку також встановлено наші нові двигуни...

ВАТ «Мотор Січ» — одне з найбільших у світі і єдине в Україні підприємство з виробництва, обслуговування та ремонту 55 типів та модифікацій авіадвигунів. Запорізькі моторобудівники обслуговують авіатехніку 106 держав.

Однак не тільки своїми авіадвигунами славиться акціонерне підприємство. Добре відомі за межами України його пересувні електростанції, газоперекачувальні установки та багато інших виробів наземної тематики. Чого тільки не демонстрував нам **начальник науково-виробничого управління Леонід Пирогов:** бензопилу, що не поступається зарубіжним аналогам, силові агрегати для човнів та катерів, навіть міні-трактор, який з усілякими пристроями просто незамінний у невеликих селянських та фермерських господарствах.

Нині на підприємстві виготовляють більш як 100 найменувань виробів наземної тематики. Поки що це дев'ять відсотків товарної вартості всієї продукції «Мотор-Січі». Хоча, як запевнив Леонід Олексійович, обсяги виробництва товарів народного споживання (ТНС) і цивільної продукції найближчим часом значно зростуть. Цьому сприяють і комп'ютерні методи проектування нових виробів, що вже стає нормою на підприємстві і, погодьтеся, свідчить багато про що.

За рахунок чого виживає «Мотор Січ»?

— Ми пішли шляхом створення спільних підприємств, — трохи відкрив нам таємниці стратегії **голова правління підприємства Герой України В'ячеслав Богуслаєв**. — Україна підписала міжурядову угоду з Росією, і ми вже створили з російськими колегами шість СП — з кожного літака і гелікоптера окремо.

На жаль, ані в Росії, ані в Україні немає серйозного банківського капіталу, тому ми й пішли шляхом об'єднання виробництв. До того ж робити таку складну техніку спільно — дешевше.

Базовий варіант двигуна Д-436ТІ, призначений для Ту-334, що його виготовлятимуть і в Росії, і в Україні, розділили поміж собою московський завод «Салют», Уфимське моторобудівне об'єднання, ВАТ «Мотор Січ» і ЗМКБ «Прогрес». Ми, вклавши лише свої гроші, за шість років самі зробили цей двигун і сертифікували його. АІ-222 для літаків Ту-334 та Як-48 виготовляємо разом із Казанським заводом — 50 на 50. З московським «Салютом» на таких само умовах виробляємо двигун АІ-222 для літака Як-130. Гуртом виходить у 2—3 рази дешевше і швидше. Щоб самим зробити двигун АІ-222, потрібно було б не менш як чотири роки. А ми створили його за два роки. І така наша принципова політика не лише з росіянами. У нас є спільне виробництво і в Ірані. Працюємо з Алжиром та Індією, ведемо переговори з Китаєм. Головне — правильно визначити стратегічного партнера, йти туди, де є потреба в твоїй продукції. Маркетинг взяли на себе, правильно обрали стратегію. Так і виживаємо.

Із В'ячеславом Олександровичем ми говорили багато про що (ексклюзивне інтерв'ю з ним опублікуємо). І з'ясувалося, що навіть у такого відносно благополучного підприємства чимало проблем.

— Мене дуже непокоїть відсутність внутрішнього ринку в країні, — **зазначив В. Богуслаєв.** — В Україні ми реалізуємо всього 6,6 відсотка своєї продукції, решта — експорт. А розвиток внутрішнього ринку неможливий без наявності власної кредитно-фінансової системи, якої теж немає. Звідси всі наші біди. Додайте до цього недосконалість вітчизняної системи оподаткування...

Розмову про наболіле продовжили на зустрічі з журналістами «ГУ» наші читачі-моторобудівники. Були запитання, претензії, побажання. І не тільки нам. Так, **голова профкому підприємства Михайло Труш** просив довести до відома народних депутатів таке: під час прийняття тих чи інших законів наші обранці мають враховувати думку трудових колективів. Від цього багато в чому залежить ефективність розв'язання проблем аж ніяк не місцевого масштабу.

Сьогодні майже половина підприємств регіону збиткові. Але хіба в цьому винні лише вони? Скажімо, в області собівартість виробництва алюмінію і титанової губки вища за світові показники. Бо виробники цієї продукції у тій самій Канаді, США або Австралії платять за електроенергію вдвічі менше.

Ще зовсім недавно зі збитками працювало і СП «АвтоЗАЗ-ДЕУ». А тепер...

Подвиг будівельників

Дніпрогесу в жовтні виповнюється 70! А він такий само красень, яким його у своїх мріях бачили ті, хто прийшов на береги Дніпра і 14 березня 1927 року на скелі кохання написав: «Дніпробуд розпочато!». Офіційно будівництво розпочалося лише 8 листопада 1927 року. Комплекс робіт включав у себе не лише зведення греблі, а й будівництво електростанції, шлюзу та мостів через Дніпро.

Микола ДУБОВЕЦЬ

Місце для греблі вибрали вдало. 1 вересня 1930 року будівельники були готові прийняти перший бетон.

Зарубіжні консультанти стверджували, що за два роки укласти більш як мільйон кубів бетону нереально. На той час в західних країнах рекорд становив 300 тисяч кубометрів за сезон. Тобто, для закладки бетону, за мірками зарубіжних спеців, потрібно було не менше трьох років. Та перший агрегат став до ладу 1 травня 1932 року, а через півроку працювали вже всі п'ять. Найбільша на той час гідростанція була збудована в рекордний термін — за чотири з лишком роки!

Як могло здійснитися, здавалося б, нездійсненне? Що змушувало людей працювати вдень і вночі, надриватися у холоднечу, щоб укласти за сезон не 300, а 500 тисяч кубометрів бетону? Чому жінки бралися за найтяжчі роботи і часом випереджали чоловічі бригади? Що це було — честолюбство, бажання довести всім і вся, що не святі горшки ліплять? Чи, можливо, це був жорстокий примус, який прикривався гаслом «Дайош!»? Можливо. Та передусім хочеться сказати: будівельники бачили своє дітище в усій його сьогоднішній величі. І коли ми, творчий десант «голосоукраїнців», яких непросто уже чимось здивувати, минали греблю Дніпрогесу, запало мовчання. Ми, наче біля пам'ятника, віддавали шану дніпробудівцям, їхньому подвигу.

А слово «подвиг» поряд зі словом «Дніпрогес» країна повторювала й після війни.

3 березня 1947 року дав струм перший генератор Дніпрогесу. В червні 1950-го вже працювали усі дев'ять агрегатів. Водосховище побільшало на 800 мільйонів кубометрів — будівники підняли рівень річки і Дніпрогес став на 100 з лишком тисяч кіловатів сильнішим!

Згодом було вирішено використати раціональніше перепад ріки, спорудити поряд зі станцією ще одну.

Почалося третє народження електростанції.

Вона називається Дніпрогес-2, виросла на протилежному березі, її будівництво нічим не було схоже навіть на післявоєнне. Але й тут були свої незвичайні обставини. Ніколи ще в практиці гідробудівництва жодна ГЕС не споруджувалася в безпосередній близькості від діючої без порушення ритму її роботи. І ставали до ладу один за одним агрегати нової станції. Потужність Дніпрогесу сягнула 1 млн. 538 тис. кіловатів.

...На Дніпрогесі нас зустрів його **директор** — заклопотаний передсвятковими приготуваннями **Микола Дубовець**. Він розповів, що найближчим часом потрібно завершити перший етап комплексу робіт з реконструкції гідротехнічних споруд Дніпровської ГЕС: у машинних залах Дніпрогес-1 і Дніпрогес-2, на зовнішніх об'єктах, реконструювати арочний міст... Адже це — неодмінна умова подальшого співробітництва зі Світовим банком, до якого звернувся уряд України за наданням фінансової допомоги для проведення другого етапу оновлення каскаду гідростанцій на Дніпрі. Плановано, наприклад, із залученням іноземних фірм установити на Дніпрогесі новий пульт управління та інше сучасне обладнання, що забезпечить ефективнішу роботу станції.

— Дніпровська ГЕС — основна електростанція в енергосистемі України з регулювання потужності й частоти, її надійний аварійний резерв, — наголосив М. Дубовець. — Враховуючи це, з 1996 року розпочато великомасштабну реконструкцію ГЕС-1. Її потреба назріла у зв'язку з фізичною та моральною зношеністю обладнання, яке відпрацювало понад 50 років.

На першому етапі реконструкції Дніпрогесу передбачено повну реабілітацію шести гідроагрегатів, підвищення їхньої потужності на 40 МВт. Усі гідроагрегати уже введено в експлуатацію. Виконано інші роботи з реконструкції. Зокрема, вперше в гідроенергетиці України введено в дію тимчасову систему контролю та моніторингу на агрегатному та стаціонарному рівнях.

Нещодавно Президент України підтримав пропозицію Запорізької облдержадміністрації відзначити 70-річчя ГЕС на державному рівні. Можливо, це прискорить фінансування ремонту греблі Дніпрогесу, шандорів старого шлюзу та аркового мосту, які перебувають в аварійному стані. Принаймні на це сподіваються запоріжці.

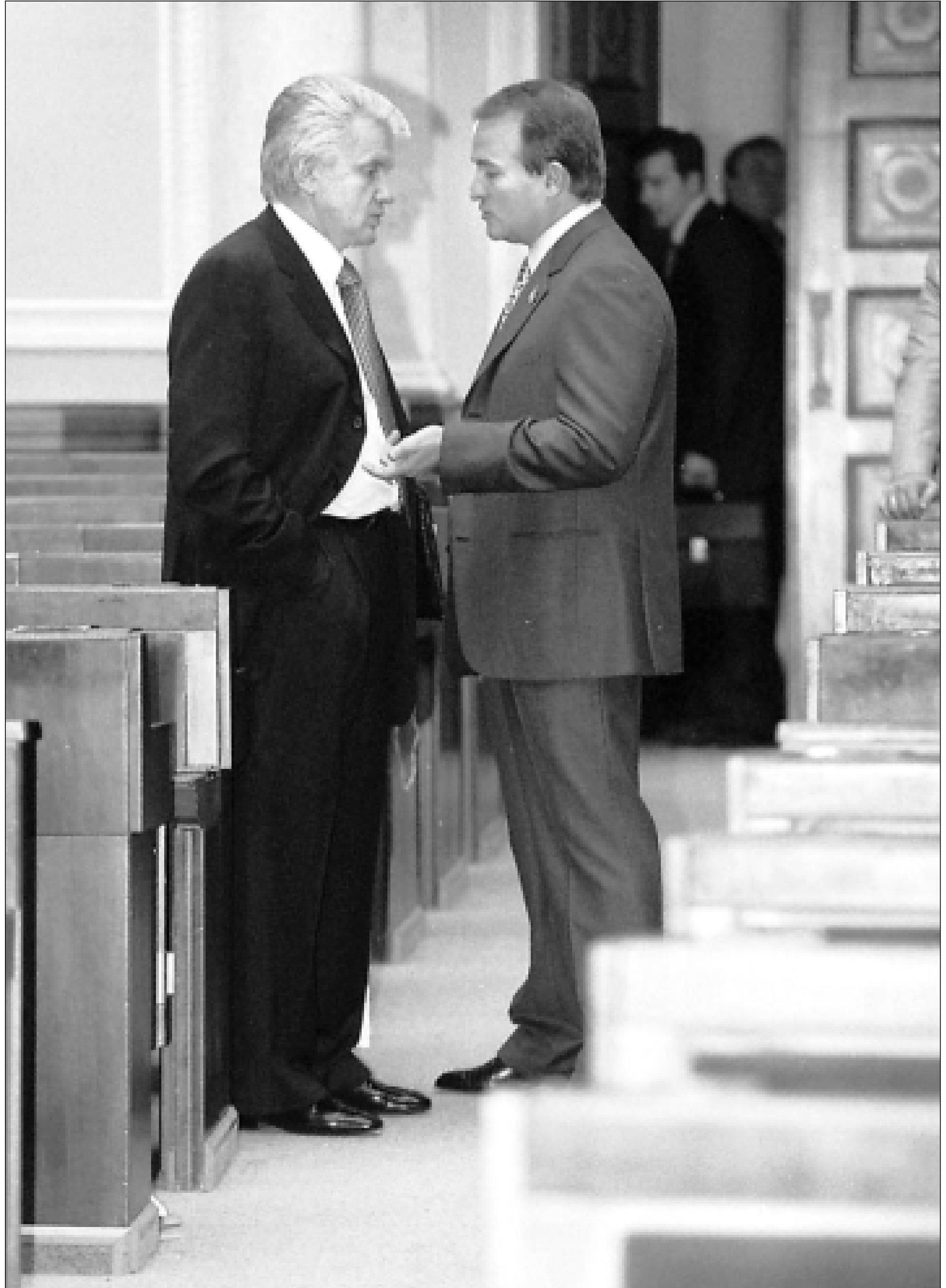
...Ми стояли в машинному залі Дніпрогесу-1. Знизу долинав ледь чутний рівномірний гул — десь у дніпровських глибинах оберталися гідротурбіни, залишаючи буруністі сліди на поверхні ріки. А поруч, із-за напівзатоплених порогів, нас уже кликала до себе легендарна Хортиця.

Звісно, ми лише окреслили, торкнулися тих непростих питань, якими сьогодні живуть запоріжці. І які їм самотужки, без активнішої, ніж це було дотепер, участі народних депутатів, міністерств та відомств не вирішити. Тому, беручи під інформаційний контроль «ГУ» ситуацію в регіоні, ми ще й ще раз повертатимемося до названих та багатьох не названих у цій публікації.

Олександр АБЛІЦОВ,
Леонід БРОВЧЕНКО,
Іван ІЛЛЯШ.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Мистецтво неможливого

Перші тижні роботи нового парламенту ще раз підтвердили влучність цього визначення політики. Двотижневі вибори Голови Верховної Ради, ще два тижні боротьби за керівні портфелі в парламентських комітетах, щоденні перерви, консультації й узгодження... Здавалося, вони ніколи не закінчаться, а компроміс і консенсус десь забарилися в дальній дорозі... Ось уже за зачиненими дверима нібито домовилися, але ось, ніби за помахом чарівної палички, все щезає, розлітається в різні боки і розпочинається спочатку. Аж раптом кулуарами пробіг поголос: є! Двісті двадцять шість «за» — і у нас уже є Голова! А потім під завісу тижня вже мали й голів парламентських комітетів, а ще за кілька днів — усі депутати в комітетах, хоч вони й уперто не хотіли розходитися по всіх двадцяти трьох. Хіба не мистецтво?

Нехай те, що відбувалося за зачиненими дверима, залишиться нерозгаданим і не увійде в історію. У парламенті справді немає переможців і переможених. Немає «наших» і «ненаших» депутатів, бо вони всі «наші», народні, обрані нами і для нас. Лише не введи їх, Господи, у спокусу...

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА та Олександра КЛИМЕНКА.

Суми «окупували» Москву

Буквально кілька годин тому на Київському вокзалі Москви відбулася тепла зустріч представницької делегації Сумської області, котра третя (після Дніпропетровської та Чернігівської) в рамках Року України презентує свої економічні можливості в Росії. Понад два десятки провідних підприємств краю представлять зразки продукції на Днях Сумщини, що відкриваються сьогодні в Культурному центрі України в Москві. Це — підприємства хімії і хімічного машинобудування, легкої і харчової промисловості.

На відкриття виставкової експозиції запрошено керівників фірм і підприємств Москви, Курської, Мурманської, Бєлгородської, Брянської, Московської та Астраханської областей, які зацікавлені в поновленні коопераційних зв'язків із сумчанами та участі в реалізації нових спільних економічних та інноваційних проектів.

Гостей порадують своїм мистецтвом кращі художні колективи області, а кулінари пригостять стравами традиційної української кухні, яку москвичі дуже шанують.

У програмі днів відбудеться ще одна цікава подія. Всі сумчани, котрі мешкають у столиці Росії, зберуться разом для створення громадської організації «Сумське земляцтво в Москві» та для підписання угоди про взаємодію і співпрацю з Сумською облдержадміністрацією та обрадою. Дуже впливове в Москві Донецьке земляцтво своєю роботою довело ефективність такої співпраці, пролобіювавши, в гарному розумінні слова, безліч спільних економічних і культурних проектів, що їх успішно реалізують у Донецьку та Москві.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Тбілісі протестує

За даними грузинського **інформагентства «Інтер-Прес»**, МЗС Грузії направив Росії ноту протесту з приводу дій, що «підривають суверенітет Грузії, довіру та добросусідські відносини між Грузією та Російською Федерацією». Як уточнює агентство, «йдеться про факти завезення озброєння на територію Абхазії, початку процесу приватизації об'єктів курортної інфраструктури, а також безпрецедентної кампанії з прийняття мешканців цього регіону Грузії у громадянство Російської Федерації».

МЗС Грузії також поклав на «певних представників Російської Федерації» відповідальність за «жорсткість і неконструктивність позицій абхазьких сепаратистів», пояснюючи її суперечливими заявами російських політиків.

«Бородате» питання

Чергове засідання українсько-молдовської комісії з питань торгівлі та економічного співробітництва відбудеться у Києві. Головуватимуть прем'єр-міністри держав Анатолій Кінах та Василь Тарлєв, ***передає радіо «Свобода»****.*

Для молдовської сторони головним питанням є вже багато років її власність на українській території. Василь Тарлєв заявив, що сподівається: на наступному засіданні у проблемі молдовської власності на українській території буде поставлено крапку. Втім, у своїх сподіваннях щодо крапки молдовський прем'єр неоригінальний.

Це гостре питання стоїть між сусідніми державами ще із серпня 1991 року, коли Молдова та Україна здобули незалежність. Ще за радянських часів молдовські підприємства будували на чорноморському узбережжі та в Карпатах свої пансіонати, санаторії та будинки відпочинку. Крім цього, у Львові, Києві та Одесі було відкрито молдовські винні заводи, на яких із молдовських виноматеріалів розливали різноманітні вина. Таких об'єктів близько 150. Київ погодився з тим, що Молдова має власність на українській території. Але Фонд державного майна України зробив запит з метою надання йому всіх документів, які свідчать про те, що молдовські пансіонати, санаторії та винні заводи колись справді були збудовані за молдовські кошти.

ФОТОФАКТ

Фото АП.

Дев'ять жителів Колумбії, що втратили надію вибратися із злиднів, закопали себе в землю на знак протесту проти відсутності в них комунальних служб і проти «негідних умов життя, охорони здоров'я і освіти». Цю акцію, названу «самопожертвою», колумбійці провели у дворі однієї з церков у передмісті столиці — Боготи.

Учасники акції протесту, тіла яких по шию закопані в землю, сподіваються привернути увагу місцевої влади, щоб передати їй свої скарги. Закопані відмовляються також від їжі й води. Вони просять уряд провести в квартал бідняків воду, каналізацію, телефон, забезпечити медичні послуги і освіту. «Поки що всі наші жителі п'ють отруєну воду кольору кави з лагуни, в якій лежать мертві люди і коні, а доріг до нас немає», — заявив журналістам один із закопаних учасників протесту.

Бомба під назвою нітрофін

Вибухнула вона несподівано: одна з перевірок екологічно чистого кормового зерна для відгодівлі домашньої птиці показала наявність у ньому отруйних субстанцій нітрофіну, який раніше використовували для боротьби з бур'янами. Контроль індичатини й курятини підтвердив: небезпечний гербіцид є і в м'ясі. Знайшли його і в курячих яйцях. Лікарі стверджують, що нітрофін сприяє захворюванню людей на рак.

Скандал зчинився неймовірний. Адже такого зерна до країни поставлено близько 100 тонн і його відправили до багатьох господарств, які виробляють екологічно чисті продукти. Із магазинів було негайно вилучено сотні тисяч тонн виробів із м'яса птиці та яйця. Але ж багато продуктів розкуплено — фірма постачає це зерно з осені минулого року. Понад 11 тисяч курей і індиків уже знищено. Посилено контроль за всіма м'ясними продуктами із птиці та яйцями, що надходять до торгової мережі.

Поки що не вдалося встановити, звідки в екологічно чистих продуктах з'явилися отруйні речовини. Адже нітрофін заборонений у Західній Німеччині ще в 80-ті роки, а в Східній — одразу після возз'єднання земель. Спочатку припускали, що він потрапив в кормове зерно із країн Східної Європи або ж це результат ураження землі, на якій нітрофін колись застосовували. Але поки що жодна із версій не підтвердилася. Фахівці шукають причини появи в харчових продуктах небезпечних субстанцій.

А тим часом самому сільськогосподарському виробництву екологічно чистих продуктів завдано величезних збитків. Досі споживачі безоглядно довіряли їхнім виробникам. І хоча ціни на яйця, картоплю, капусту та інші овочі й фрукти, не кажучи вже про м'ясо, на мій погляд — надто високі, вони мали досить багато своїх покупців. Мої знайомі — родина пенсіонерів, які купують лише екологічно чисті продукти, навіть пишалися, що можуть собі це дозволити. А після того, як в Німеччині було зафіксовано випадки коров'ячого сказу, багато громадян почали купувати м'ясо лише в магазинах, що торгують чистими продуктами. Нині дві третини опитаних вважають, що їх ошукали і збираються купувати продукти в звичайних магазинах. Бо довіру до «чистих» підірвано. Порушено чимало кримінальних справ з приводу ошукування покупців та порушення закону про харчові продукти. Винним — підприємствам з виробництва кормових продуктів загрожують величезні грошові штрафи, а в деяких випадках навіть тюремне ув'язнення терміном на п'ять років. Виробники зазнають величезних збитків. Проблеми з'явилися і у фірм, що експортують харчові продукти. Бельгія, Нідерланди і Данія уже вимагають від експортерів сертифікат, що підтверджував би відсутність у продуктах харчування субстанцій нітрофіну. Інші країни європейської спільноти вимагають від Комісії ЄС розгляду і санкцій проти німецьких постачальників продуктів.

Якими вони будуть — важко сказати. Поки що тільки почалися засідання комісії ЄС з цього питання. Щоправда, німецьке міністерство сільського господарства й захисту прав споживачів, яке нині працює цілодобово і докладає всіх можливих і неможливих зусиль для контролю продуктів, стверджує, що воно розробило таку загороджувальну систему проти нітрофіну, що Комісія ЄС не повинна винести заборонний вердикт на експорт харчових продуктів з Німеччини.

Валентина ПИСАНСЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Київ*

Термін названо

Президент України Леонід Кучма доручив Першому віце-прем'єр-міністрові Олегу Дубині розробити й подати йому на розгляд концепцію та проект відповідної угоди про створення міжнародного консорціуму з управління українською магістральною газотранспортною системою. «Термін виконання — 30 червня 2002 року», — сказано в дорученні Першому віце-прем'єрові.

■ *Мінськ*

Білоруси невдоволені?

У парламенті Білорусі вважають вкрай небажаним рішення президентів України, Росії та Німеччини, яке передбачає спільне експортування російського газу до Європи через Україну. Бо в цьому випадку білоруський бюджет недорахується декількох сотень мільйонів доларів, заявив в інтерв'ю «Інтерфаксу» заступник голови комісії з промисловості, паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку Микола Скутов. Парламентарій нагадав, що раніше було ухвалено рішення про будівництво другої черги газопроводу «Ямал—Європа» через Білорусь і Польщу в обхід України. У зв'язку з цим було повністю підготовлене техніко-економічне обґрунтування проекту, відзначив пан Скутов.

■ *Брюссель*

Прелюдія до саміту

Міністри юстиції і внутрішніх справ країн Європейського союзу обговорили вчора заходи боротьби з нелегальною імміграцією. Вони підготували документ, який наступного тижня обговорюватимуть на саміті ЄС в Іспанії. Уряди західноєвропейських країн не хочуть, щоб ця тема експлуатувалася популістськими і ультраправими партіями. Прем'єр-міністри Великої Британії й Іспанії Тоні Блер і Хосе Марія Аснар заявили, що саміт прийме конкретну програму боротьби з нелегальною імміграцією. Проте міжнародні правозахисні організації попередили Європейський союз про неприпустимість розв'язання широкомасштабної кампанії проти нелегальних іммігрантів, оскільки це може поставити під загрозу виконання європейських зобов'язань щодо прав людини.

■ *Пекін*

Розгул стихії

Щонайменше 205 осіб загинуло, ще понад 100 вважаються зниклими в китайських провінціях Шеньсі, Сичуань, Гуйчжоу, Хубей і в місті центрального підпорядкування Чунцін. Від руйнівних повеней, спричинених сильними зливами, постраждало, за офіційними даними, 30 млн. осіб. Стихія зруйнувала у цих провінціях будинки та інші споруди, мости, дороги, лінії зв'язку і електропередач. Знищені і затоплені посіви на площі 3,6 млн. га. Населенню постраждалих від стихії районів за вказівкою прем'єра Чжу Жунцзі надається фінансова допомога. У цих районах ведуть рятувальні роботи.

На знімку: китайські поліцейські споруджують дамбу.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Аплікація в пам'ять померлої від СНІДу чотирирічної Маші. Полотно створене медиками, на чиїх руках померла дівчинка. Вона була заражена ВІЛ-інфекцією ще в лоні матері.

Життя зі СНІДом

Протягом останніх двадцяти років, відколи з'явилися перші повідомлення про клінічно підтверджений синдром набутого імунодефіциту, внаслідок СНІДу померло майже 25 мільйонів осіб, осиротіло 40 мільйонів дітей. Тільки у минулому році епідемія забрала три мільйони життів. Незважаючи на всі зусилля світової спільноти, пандемія продовжує невблаганно зростати. Фонд народонаселення ООН прогнозує, що 45 країн, найбільш уражених ВІЛ/СНІДом, до 2015 року «недоберуть» 97 мільйонів чоловік — порівняно з кількістю населення, яку б вони мали за відсутності епідемії.

В Україні вперше День пам'яті померлих від СНІДу відзначався у 2001 році широкомасштабною акцією «Пам'ятати і жити». Вперше про проблеми ВІЛ/СНІДу в нашій державі публічно говорили самі ВІЛ-позитивні люди і доводили суспільству, що ця проблема не суто медична, а соціальна, і її можна й потрібно контролювати. Тільки політична воля держави забезпечить необхідну атмосферу спокою, толерантності та прозорості в обговоренні проблем епідемії.

Фото Віктора ПОБЕДИНСЬКОГО

Полотняна картина в пам'ять про померлих від СНІДу.

Ціна боротьби

Глобальний фонд боротьби зі СНІДом прийняв рішення про надання Україні 92 мільйонів доларів допомоги.

У черговому засіданні в Нью-Йорку правління Глобального фонду боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією взяла участь українська делегація. Її очолював міністр охорони здоров'я Віталій Москаленко, який, до речі, представляв також інтереси групи країн—реципієнтів Центральної та Східної Європи. На засіданні розглядалися 322 заявки країн на фінансування програм подолання епідемій. На боротьбу зі СНІДом, туберкульозом і малярією Глобальний фонд планує виділити майже 380 мільйонів доларів. До честі нашої держави, Україна подала найвмотивованішу заявку — спільну роботу медиків, науковців, представників владних структур та громадських організацій.

Днями надійшло повідомлення про надання нашій державі більш як 92 мільйонів доларів на п'ять років. І вже цього року Україна має надію отримати з фонду майже 9 мільйонів. 60 відсотків очікуваної суми буде використано на лікування, догляд і підтримку людей, які живуть зі СНІДом та ВІЛ-інфекцією.

Безжальні цифри

■ За даними Українського центру профілактики і боротьби з ВІЛ/СНІДом, на 1 квітня 2002 року в Україні офіційно зареєстровано 45714 ВІЛ-інфікованих. З них 3284 — діти, народжені ВІЛ-позитивними жінками, 3500 — хворі на СНІД. За період з 1987 року і до сьогодні в Україні померло від СНІДУ 1602 дорослих і 58 дітей.

■ За даними експертів Глобальної програми ВООЗ, у світі в процентному відношенні ВІЛ-інфекція поширюється таким чином:

70—80% — через статевий контакт;

5—10% — через уживання ін'єкційних наркотиків з нестерильних шприців;

3—5% — через переливання ВІЛ-інфікованої крові;

0,01% — з вини медпрацівників.

■ В Україні більшість людей з ВІЛ/СНІДом — у віці від 18 до 39 років.

■ На лікування ВІЛ-позитивних людей (щоб зараження не перейшло у хворобу) в середньому потрібно 6—10 тисяч доларів на рік.

Жертви «профзахворювань»

Український інститут соціальних досліджень (УІСД) видав монографію «Секс-бізнес в Україні: спроба соціального аналізу».

Зниження загального рівня життя, дефіцит робочих місць та структурне безробіття, відсутність попиту на кваліфіковану робочу силу й умов для самореалізації виштовхують жінок на ринок сексуальних послуг. В Україні, за оцінками експертів, цим ремеслом займається майже чверть мільйона жінок від 12 до 45 років. Причому для більшості з них це вимушене заняття.

За даними радника Британської ради Віни Лакхумалані, яка консультувала ці дослідження, 13 відсотків з опитаних представниць секс-індустрії лише в Донецькому регіоні виявилися ВІЛ-інфікованими. На жаль, поки що ця проблема мало усвідомлена широкою громадськістю та владними структурами.

На думку авторів монографії, необхідно вдосконалити юридичну базу, щоб вона відповідала міжнародним вимогам та стандартам прав людини, посилити співпрацю державних і неурядових структур, ЗМІ, міжнародних організацій у впровадженні профілактичних заходів у сфері комерційного сексу.

А ЯК У НИХ?

Клаптики пам'яті

Міжнародний рух «Імена» зародився 1987 року в США. Мешканець Сан-Франциско Клів Джонс створив полотно в пам'ять про померлого від СНІДу друга. Цим він виражав гіркоту втрати і обурення бездіяльністю американського уряду. Незабаром у Сан-Франциско відкрився швейний центр, де люди шили картини в пам'ять про близьких, померлих від СНІДу. Ініціативу підхопили по всій Америці, а незабаром і по всьому світу. Так виник міжнародний СНІД-меморіал «Квілт».

Нині він нараховує вже понад 45 тисяч шитих картин і має відділення в 40 країнах світу. В Україні перші пам'ятні полотна створено 1999 року. На сьогодні їх є 20.

БЛІЦ-ОПИТУВАННЯ

Знання, що оберігає

— Чи знає молодь про СНІД?

Світлана (18 років, студентка): Мій двоюрідний брат сидів на голці. Результат — він живе з ВІЛ. Спочатку ми всі були в шоці, та, на щастя, Андрій не опустив руки. Він тепер каже: «Якщо я себе не вберіг, може, вбережу когось».

Олена (16 років, школярка): У мене є знайомі, які вже інфіковані. Їх усі бояться, вони зараз навіть на тусовки не ходять. Я не хочу, щоб зі мною так було.

Ігор (17 років, учень ПТУ): Це для американців проблема, бо вони з жиру казяться. Я сплю з дівчатами, яких добре знаю, ширку не колю, тому ніколи не захворію.

Інна (16 років): Думаю, мене це не стосується. Я вже знаю свого хлопця півроку, тому спокійна.

Сашко (14 років): Нам у школі розповідали про ВІЛ/СНІД. Думаю, що коли не лізти куди не слід, то нічого не буде.

Відповіді підлітків коментує науковий співробітник клініки ВІЛ/СНІДу Інституту епідеміології та інфекційних хвороб АН України Світлана АНТОНЯК:

— На жаль, вони свідчать про легковажне ставлення до проблеми. Підлітки обізнані з нею поверхово, а недостатні знання можуть призвести до біди. До речі, при ін'єкційному шляху передачі ризик інфікування ВІЛ становить 90% (при використанні брудних шприців, спільного споживання наркотику в групі, де можуть бути ВІЛ-позитивні, та й самого наркотику, який, як правило, виготовляється в нестерильних умовах). Це важливо знати! І добре обдумувати свою поведінку, берегти своє фізичне та психічне здоров'я.

Пам'ятайте: в Україні, де рівень життя низький, а лікування хворих на СНІД вкрай обмежене фінансово, середня тривалість життя ВІЛ-позитивних близько семи років. Навіть у розвинутих країнах тільки два відсотки хворих долають 12-річний рубіж без лікування. А лікування в Украні практично недоступне.

Наталя БОДНАРЧУК.

У спадок — діагноз і самота

ІНШІ

Чотириповерховий корпус Донецького обласного спецбудинку для ВІЛ-позитивних дітей розташувався в мальовничому парку. Закладу, як і більшості його вихованців, днями виповнюється усього рік. Мій співрозмовник — головний лікар Віктор ГОНЧАРОВ.

— Раніше в цьому приміщенні був санаторій для дітей дошкільного віку, — розповідає Віктор Олексійович. —Споруда стара, 50-х років, ремонту потребують водогін і каналізація. Але й зроблено багато. У будинку дитини є чотири палати, лабораторія, масажний і лікувально-фізкультурний кабінет тощо. Обладнані ігрова кімната і відеозал, навчальні класи.

— Розкажіть про вихованців.

— Із 46 дітей, що перебувають у нас, 25 немовлят, 21 дитині вже виповнився рік, двоє шестирічок, — продовжує головний лікар. — Усі вони були залишені ВІЛ-позитивними матерями в лікарнях Донецької області. Наш Будинок дитини і створений для того, щоб виховувати і лікувати таких малюків. На жаль, у лікарнях належної уваги їм не приділяли. Вони були наче Мауглі. Навіть дворічні не всі вміли ходити, доглядати за собою. Нині ці діти, слава Богу, ходять і швидко розвиваються. Крім того, у нас вони грають, танцюють, співають, малюють.

Є серед наших підопічних і шестеро дітей з розумовими вадами — психічними відхиленнями, підвищеною дратівливістю, стомлюваністю, порушеннями фізичного розвитку. Їхній діагноз — СНІД, що провокує ці відхилення. ВІЛ-інфекцію виявлено у дев'ятьох.

Шестеро дітей після 18 місяців спостереження зняли з обліку і перевели до категорії здорових. Ще 25 дітей до року перебувають на лабораторному моніторингу. Вони мають досить великі шанси (70—80%), що діагноз захворювання не підтвердиться.

Віктор Олексійович запрошує зайти в палати. На перший погляд здається, що це зразковий дитсадок. Великі світлі кімнати, добротні дитячі меблі. Скрізь чисто, зовсім по-домашньому. В одній із палат — одинадцять немовлят в яскравих повзунках.

— Це найменшенькі, — веде далі В. Гончаров. —Після народження їх було піддано профілактичному лікуванню антиретровірусним препаратом. Тепер до півтора року ми за ними спостерігаємо. Лише після 18 місяців ставимо діагноз.

Медсестра Ірина Андрюшкіна тримає на руках симпатичного карапуза. До того, як прийшла в будинок дитини, вона десять років працювала в дитячій лікарні, потім — у «звичайному» будинку дитини.

— Чи навідував вас страх, коли переходили в цей спецзаклад?

— Ні, — відповідає Ірина. — Я все-таки медик. Чим ось цей малюк небезпечний?! Мої родичі також нормально ставляться до моєї роботи. До речі, сюди не так легко влаштуватися.

— У нас до зарплати 80 відсотків йде надбавки, — долучається до розмови Віктор Гончаров. — Фахівців набирали з лікувальних установ дитячого профілю. Навіть є черга бажаючих. У штатному розкладі 180 співробітників. Повне заповнення будинку — 60 дітей.

Узагалі вони мають перебувати тут до чотирьох років. А те, що в нас є шестирічні, — від безвиході. На державному рівні питання про подальше перебування цих дітей досі не вирішено. Дай, Боже, щоб до весілля їх не тримати. Адже фактично в Україні немає подібних закладів, тобто цими дітьми просто нікому займатися.

— А що стосовно майбутньої освіти ваших дошкільнят?

— З наступного року зв'язуватимемося з найближчою школою. Крім того, плануємо прийняти в штат вихователів-предметників.

— Яка подальша доля дітей, в яких діагноз ВІЛ знято?

— Вже є розпорядження обласного управління охорони здоров'я про переведення в звичайні будинки дитини. Шестеро наших здорових дітей підлягають усиновленню, удочерінню.

— Які проблеми для вас найгостріші?

— Наші п'ятнадцять ВІЛ-позитивних вихованців, шестеро з яких вже хворі на СНІД, не отримують потрібних ліків. Крім того, нам життєво необхідні імуноферментні аналізатори, навіть для застосування антиретровірусних препаратів. За цими аналізаторами ми визначаємо, потрібне лікування чи ні. Та й узагалі, наше обладнання 60-х років. Не обійтися без камери для дезинфекцій, яка коштує щонайменше 150 тисяч гривень... Це — не примха. Адже ми прагнемо, аби життя дітей з ВІЛ-статусом було повноцінним, щоб вони не були відірвані від нормального життя, — сказав на прощання головний лікар.

Олена КОЛГУШЕВА.

Фото Александра ТКАЧЕНКО.

За матеріалами УНІАН підготувала Юлія ПОТАПЕНКО.

Чотири зустрічі в Сумах

ПОРТРЕТИ

Суми звуть себе великим селом, але тут є три університети на 250 тисяч душ, а оригінальних індивідуумів ніхто й не рахував

Великий Козупиця

Валерій Козупиця — великий композитор: коли сідає до піаніно, інструмент враз зменшується! Козупицею оспівані сумські чарівні липи й дівчата. Є й серйозні твори. Він мешкає в Сумах у простій хаті, поділеній надвоє. В іншій половині бабка-сусідка, туга на вухо, як Бетховен, і не чує, як ночами народжуються шедеври. Втім, погано чує не лише вона: ім'я композитора відоме, але в розкрученості не порівняєш із Тарасом Петриненком, з яким Валерій, між іншим, служив в армії в одному взводі. Добре, що сумські ресторани люблять живу музику Козупиці. Там він і підробляє, та цим не заробиш на справжню розкрутку, про що він мріє. Мрія, може, наївна, та не смішна. Смішно інше: столичне ТБ досі не зняло фільм про нього. Така колоритна фігура, така затишна хата на тихій вулиці, та й музика дечого варта. Втім, це клопіт столичного ТБ: без нього Суми легко уявити, а от без Козупиці — ніяк!

Козупицю можна часом бачити в «Соборі».

Швабра в «Соборі»

«Собор» — Мистецький центр і видавництво, де видано понад сто книжок місцевих авторів. В «Соборі» є люстра високо під стелею: щоб увімкнути, треба торкнутися до неї шваброю. Мовляв, хочеш світла — дотягнися.

Виконавчий директор «Собору» Володимир Садівничий розповідає: «О, які в провінції є автори! Сто три відсотки з них не визнають редагування. І ні адреса автора (Суми чи село Рівчаки), ні його статус (поет, двірник) значення не мають. Рукопис здає геній! Переконай його щось виправити! Прогнати — легше. Легше для здоров'я, але ж і для кишені. Зараз проганяємо менше. Навчилися делікатніше працювати з авторами. Зокрема, через презентацію книжок у «Соборі». Це літературні вечори з серйозним аналізом творів, із залученням ЗМІ. Та й тут видно провінцію — у Сумах немає серйозної критики, бо в нас немає жодного (!) журналу. Втім, проблема «книга—критик—читач» характерна нині для всієї України.

А своєрідність провінційної конкуренції? Тут не якість продукції впливає на вибір видавця, а впливовість покровителів. Дивно: як можна видавати безграмотні підручники (!) й підписуватися: професор? Утім, не дивно. Значить, так треба, бо комусь вигідно.

Ми врахували цю особливість провінційних видань — малограмотність. Головним редактором став Василь Чубур — поет, керівник літстудії «Зажинок», редактор від Бога. Чимало книжок допоміг упорядкувати відомий поет, натхненник створення «Собору» Микола Гриценко. Тоді в Сумах був один дипломований редактор. Він теж почав працювати на «Собор». Результати не забарилися. Рівень наших видань почали помічати. А ми дивимось у завтра: «Собор» спільно з ДАК «Хліб України» створив свою літстудію «Зерна» (керівник Юрій Назаренко).

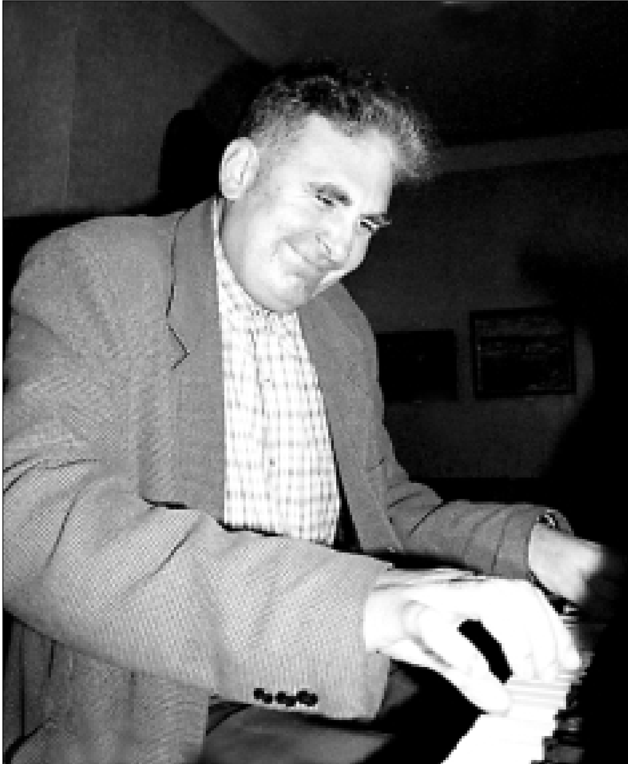
Кожна нова книжка — свято. Однак є особливі. Це й одна з перших наших книжок, «Кладка над прірвою» Ю. Царика, і нові. Передусім, книжка Наталі Понікар «Ікарове небо». Великоформатна збірка віршів, повноколірні ілюстрації, якісний папір, добрий друк. Наталя, випускниця Сумської гімназії № 1, півроку працювала з редактором. Художник Олександр Чередниченко допоміг дібрати ілюстрації (вона й малює). Ми презентували «Ікарове небо» одночасно з вернісажем Наталі. Свято — й книжка поезій Сергія П'ятаченка «Життєпис змії». Б'юся об заклад: видання, де б отак поєдналися зміст і форма, в Україні ще не було».

Хліб і пісня

На Сумському комбінаті хлібопродуктів є відомий на всю Україну народний хор. Там своя манера співу, і дума про Байду звучить краще, ніж у самого Авдієвського. Сам

директор комбінату, Яків Іванович Бровко, в тім хорі тенором співає. Точніше, співав, тепер стало ніколи. Все одно, бесіда з директором про мистецтво — рідкісна насолода. Що дає отой хор? Яків Іванович мовить: «Дає багато, та чим зміряєш? Добрий мікроклімат, взаємну вимогливість. У хорі немає абияких працівників. Не дай, Бог, під градусом хто прийде — самі виженуть з

репетиції. Хор же не лише для концертів, людям самим це треба, пісня — це надія, краще співати, аніж плакати! Наш Сковорода, великого калібру філософ, казав про три основи життя — Космос, Людину, Біблію. Або Шевченко, згадайте, залізні стовпи шукав. Навіщо? Значить, не можна без цього: або людина духовна, або ні, третього не дано!». І він, просто в кабінеті, наспівав нам, як звучить у них «Реве та стогне...» — з особливим забарвленням завдяки накладанню голосів. І то було маленьке диво.

Що сказала Іванова душа

Сумський банкір Іван Васильович Сало випустив у місцевому видавництві «Козацький вал» свою книжку «Добро і зло». В тім, що банкіри пишуть і видають книжки, немає нічого дивного. Але ця — незвичайна. Від перечитування зачарування не минає. Автор пише про себе в третій особі — Іван. Так от, цьому Іванові (а він родом з-під Шостки) тільки за перші роки свідомого життя, з 1943-го по 1963-й, довелося пережити стільки злиднів, що іншому вистачило б на десять життів. А головне було ще попереду. Коли Іванові було двадцять літ, йому, під час операції на гландах, ненароком порвали сонну артерію. Він перебував у стані клінічної смерті десять хвилин. Це призвело до змін в організмі: Іван перестав бачити сни, відмовило одне око і навіть ходити на деякий час розучився. Його таки врятували. Вся лікарня цікавилась: «Ну як там, Бога бачив?». Протягом отих десяти хвилин він справді бачив те, що, можливо, називають Богом, хоч це куди складніше за будь-які уявлення. Щоб описати це, йому знадобилося ціле життя. А після тої операції його визнали інвалідом, не здатним ані працювати, ані вчитися. Освіту отримав завдяки тому, що медкомісію замість нього проходив приятель. Іван учився на юриста в Москві. Вже коли складав іспит з криміналістики, професор поклав перед ним його медичну довідку: «Будь ласка, визначте, дійсна вона чи фальшива?». Він мовчав, а професор сказав: «З такими хворобами, як у вас, навчання мусить супроводжуватись пекельними болями, так чи ні? Як вам усе це вдалося?». Йому поставили тоді єдину четвірку —мовляв, юрист має бути завжди чесним. Він таким і намагався бути, єдине, що приховував, — хвороби.

Книжку написано з наївно-непідробною ніжністю, якої не замінить письменницька майстерність. Один із авторів цих рядків отримав її в подарунок і, не читаючи, спитав: «Іване Васильовичу, ви ж серйозний чоловік, невже вірите, що нинішній світ надасть значення оцьому всьому — духовності, добру?».

Іван Васильович не образився, і тепер, після прочитання книжки, зрозуміло — чому. Бо це його власний трудний досвід Добра. За що ображатися на тих, хто ще цього не зумів?

Хочеться завершити тим, що сказала колись Іванова душа, покидаючи тіло. Отже, вона піднялася над операційним столом, подивилася з-під стелі на лікарів, на самого Івана, і сказала:

— А йдіть ви всі подалі!

А через десять хвилин повернулася.

Віталій ЖЕЖЕРА, Владислав ЖМУРКОВ. Фото Юрія ВЕНГЕРЕША, Анастасії СИРОТКІНОЇ.

КОЛОНКА ОГЛЯДАЧА

Чому ми найкращі в світі, не будучи найпершими

Українці бачать світ інакше, ніж інші. Той спосіб, у який ми відчуваємо реальність, можна ганьбити під тиском меншовартості або хвалити у стані патріотичної ейфорії. І те, й те безглуздо. Наш світ не кращий і не гірший — він просто особливий. Так само, як і світ німця чи австралійського аборигена (котрий і досі вважає Землю плоскою). До речі, так звана примітивна картина світу насправді не примітивна. Вона виникла не через нестачу знань, а тому, що абориген просто бачив усе іншими очима. І його плаский світ має таке саме право на існування, як і сучасні моделі світобудови.

Ми, як і більшість людства, вважаємо Землю кулею. Тому, щоб віднайти особливість українців, порівняно з іншими, вдамося до етичного виміру: як поводимося, що думаємо про життя, які сни нам сняться.

Звісно, складно пояснити український колорит прозою. Кращий спосіб — пережити його, послухавши наших пісень. Але спробуємо виокремити хоча б деякі характерні риси, без претензій на повноту.

Дослідник звертає увагу на емоційно-почуттєвий характер українців. Адже вони — люди настрою і у своїх вчинках керуються швидше покликом серця, аніж настановою розуму. Ну не може українець, як той німець Кант, примусити себе діяти згідно з «усезагальним моральним законом». І не треба! — каже наш Григорій Сковорода. Не розум, а лише серце здатне осягнути істину в її повноті. В серці людини міститься непереборне бажання добра і щастя. Все, що вимагається від людини — дослухатися до голосу свого серця і йти за ним в усьому. Звідси цілковита непотрібність примусу і напруження волі. «Слава Богу, який створив усе необхідне легким, а усе важке непотрібним!» — це сказав не якийсь ледацюга, а філософ Сковорода. І спробуй після цього засудити священну українську лінь і сентиментальність!

Райська безтурботність у нас в підсвідомості. Це таємничим чином пов'язано з родючим грунтом і щедрою природою. Земля для українця — Велика Мати, яка нагодує і захистить. До речі, у нас звично годують немовля, коли воно схоче і скільки схоче (на відміну від європейців, що роблять це за годинником). Звідси підсвідома впевненість в майбутньому і відчуття благості світу і доброти Божої.

Цей дивовижний світоглядний позитив явив себе на нашій землі вже з часів середньовіччя. Тоді, коли західні схоласти жорстко протиставляли світ божественний і добрий світу земному і злому, київські православні мислителі захоплено споглядали красу даного нам світу, вбачаючи в ньому божественну благодать. Пізніше краса природи була знаком божественного для того-таки Сковороди. Отож в українському сентиментальному милуванні природою — глибоке містичне коріння.

Ще українець не любить метушні. Його однаково дратують практична похапливість американця й імперський пафос великороса. Така наша відстороненість спричиняє хронічну нестачу політичної активності (хата скраю). Але безперечним плюсом є виразна схильність до відособленості, що виростає з глибин нашого індивідуалізму. У відособленості й здатності українця до самозаглиблення проглядає філософія Сковороди. Навіть для суспільно активних козаків війна була не так політичним актом, як актом ствердження власної особистісної свободи і подолання смерті.

Звідси — неконфліктність, схильність до компромісу. Тут знову можна послатися на м'який клімат і лагідну природу, які налаштовують на примирення. Але ще виразнішим фактором є цивілізаційна межовість України. Мало того, що вона перебуває на межі східної і західної цивілізацій. Ця межа проходить всередині самої країни. Захід і Схід України так само подібні, як і різні. Ця унікальна геополітична якість завжди спонукала нас до примирення суперечностей на усіх рівнях: релігійному, політичному, світоглядному. Наша духовна культура, отже, застрахована від банального догматизму. Яскраве підтвердження недогматичності українця — його неперевершена здатність сміятися над собою.

Українцеві складно «компостувати мозок»: світоглядна межовість виробила інтелектуальну гнучкість і самостійність. Додайте сюди природну інтуїцію і збагнете, чому PR-кампанії не мають тут такого успіху, як на Заході, і навіть в Росії.

Ось які ці українці — розумні, розслаблені оптимісти з розвиненим почуттям краси і духовним потенціалом. Та що я вам розказую — ви ж самі такі!

Дмитро МАКСЮТЕНКО.

P. S. Автор цього есею родом із Сум, студент-філософ. Цей текст — продовження теми, піднятої в листах львівських студентів (див. «ГУ» від 5 червня ц. р.).

Українська аграрна біржа повідомляє, що двадцять восьмий спеціалізований аукціон з продажу скрапленого газу для потреб населення відбудеться

19 червня 2002 року о 12-00 годині за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 1.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСЯГИ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ,
ЩО БУДУТЬ ВИСТАВЛЕНІ НА СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ АУКЦІОНІ № 28 З ПРОДАЖУ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ ДЛЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ 19.06.2002 р.

№ позиції	Обсяг газу в одному лоті, тонн	Кількість лотів, одиниць	Загальний обсяг газу, тонн	Ціна за 1 тону газу (з ПДВ), гривень	Початкова вартість одного лоту (з ПДВ), гривень	Загальна вартість газу (з ПДВ), гривень	Умови транспортування газу
Пропозиція ВАТ «Укрнафта» (обсяги липня)							
Гнідинцівський ГПЗ							
1	25	272	6 800	940	23 500	6 392 000	залізницею
2	7	60	420	940	6 580	394 800	автотранспортом

Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу залізничним або самовивозом автомобільним транспортом; 2) Оплату за перевезення скрапленого газу залізничним транспортом здійснює Покупець по окремому договору з транспортною організацією. В ціну за одну тонну скрапленого газу входить вартість послуг за транспортування залізничних цистерн з вузлової станції в пункт наливу, які надаються Прилуцьким підприємством залізничного транспорту; 3) Вивіз скрапленого газу проводить Покупець своїм автотранспортом. При наливі автоцистерн через Прилуцьку ГНС розрахунки за послуги по наливу автоцистерн Покупець проводить по окремому договору з Прилуцьким управлінням по газопостачанню та газифікації.

Качанівський ГПЗ							
3	7	53	371	940	6 580	348 740	автотранспортом (Качанівське в-во)
4*	7	47	329	800	5 600	263 200	автотранспортом (Глинсько-Розбишевське в-во)
НГВУ "Бориславнафтогаз"							
5	7	15	105	1 000	7 000	105 000	автотранспортом
НГВУ "Долинанафтогаз" (з Долинського ГПЗ)							
6	7	100	700	1 000	7 000	700 000	автотранспортом
НГВУ "Надвірнанафтогаз" (з Долинського ГПЗ)							
7	7	18	126	1 000	7 000	126 000	автотранспортом
Всього:			**8 851**			**8 329 740**	

Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу самовивозом автомобільним транспортом; 2) В ціну за 1 тонну скрапленого газу входить вартість послуг по наливу в автоцистерни.
**бутан технічний (БТ) відповідно до ГОСТ 20448-90*

Пропозиція ДК «Укргазвидобування» (обсяги липня)							
Філія Управління з переробки газу та газового конденсату							
8	120	38	4 560	945	113 400	4 309 200	залізницею
9	35	70	2 450	945	33 075	2 315 250	залізницею
Всього:			**7 010**			**6 624 450**	

Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу в липні 2002 року на умовах франко-резервуар газопромислового управління; 2) При транспортуванні скрапленого газу залізницею поставку цистерн та оплату за налив скрапленого газу в цистерни здійснює покупець.

Пропозиція ГПУ «Харгівгазвидобування» (обсяги липня)							
ГПУ "Харківгазвидобування"							
10	25	56	1 400	1 002	25 050	1 402 800	автотранспортом
Всього:			**1 400**			**1 402 800**	

Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу у липні 2002 року на умовах франко-резервуар газопромислового управління.

Внесення змін до пропозицій на продаж допускається до **14 червня 2002 р**. включно.
Зміни до пропозицій на продаж оприлюднюються шляхом розміщення на WEB-сторінці УАБ за адресою: **http://www.uame.com.ua/energo**.

Заявки на купівлю за встановленою формою на спеціалізований аукціон, що відбудеться **19 червня 2002 р.** приймаються з 9-00 до 18-00 години до **18 червня 2002** р. включно.
Сплата учасниками аукціонів попередніх внесків здійснюється на спеціалізований рахунок УАБ № **26047001293** в Українському кредитному банку, м. Київ, МФО **321701**, код за ЄДРПОУ **23389377**.

Українська аграрна біржа, тел. (044) 246-48-90, 246-48-92, 220-50-48, 220-54-87,
http://www.uame.com.ua, E-mail: exch@uame.com.ua

Акціонерний поштово-пенсійний банк "АВАЛЬ" повідомляє про проведення Загальних Зборів акціонерів банку, які відбудуться 02 серпня 2002 р. об 11.00 годині за адресою: Полтавська область, місто Миргород, вул. Гоголя, 112, Палац культури санаторно-курортного комплексу "Миргород"

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. **Про надання згоди на приєднання до АППБ "Аваль" АБ "Еталон".**
2. **Про затвердження Угоди про реорганізацію АБ "Еталон" шляхом приєднання до АППБ "Аваль".**
3. **Про затвердження умов та строків обміну акцій АБ "Еталон" на акціїї АППБ "Аваль".**
4. **Про оголошення підписки на акції АППБ "Аваль" сімнадцятої емісії у зв`язку із приєднанням АБ "Еталон".**
5. **Про призначення членів комісії з питань реорганізації АБ "Еталон" шляхом приєднання до АППБ "Аваль".**

Додаткова інформація:

Збільшення статутного капіталу банку буде проводиться у зв`язку з реорганізацією шляхом приєднання АБ "Еталон" до АППБ "Аваль".

Збільшення статутного капіталу АППБ "Аваль" буде здійснюватися шляхом додаткового випуску акцій існуючої номінальноїх вартості та обміном акцій АБ "Еталон" на акції АППБ "Аваль". Обмін акцій буде проводитися згідно умов та у строки, визначених рішенням Загальних Зборів акціонерів АППБ "Аваль" та Загальних Зборів акціонерів АБ "Еталон".

Обсяг додаткового випуску акцій АППБ "Аваль" - 21 000 000 (двадцять один мільйон) грн.

Кількість акцій банку у додатковому випуску - 210 000 000 (двісті десять мільйонів) простих іменних акцій номінальною ватістю 10 (десять) копійок кожна. Форма випуску акцій - документарна.

Права акціонерів при додатковому випуску акцій є незмінними.

Додатковий випуск акцій АППБ "Аваль" планується здійснити в термін з 5 серпня 2002 року по 16 серпня 2002 року.

Пропонуємі зміни до Статуту.

Попередня редакція:	Нова редакція
Підпункт 3.1.2. пункту 3.1.: "Статутний капітал Банку становить 320 500 000 (триста двадцять мільйонів п`ятсот тисяч) гривень і сформований за рахунок випуску акцій"	Підпункт 3.1.2. пункту 3.1.: "Статутний капітал Банку становить 341 500 000 (триста сорок один мільйон п`ятсот тисяч) гривень і сформований за рахунок випуску акцій"
Підпункт 3.1.3. пункту 3.1.: "Статуний капітал Банку поділений на 3 205 000 000 (три мільярди двісті п`ять мільйонів) простих іменних акцій номінальною вартістю 10 (десять) копійок кожна."	Підпункт 3.1.3. пункту 3.1.: "Статуний капітал Банку поділений на 3 415 000 000 (три мільярди чотириста п`ятнадцять мільйонів) простих іменних акцій номінальною вартістю 10 (десять) копійок кожна."

Реєстрацію учасників Загальних Зборів акціонерів АППБ "Аваль" буде проводити незалежний реєстратор ТОВ "Аваль-реєстратор" з 9.00 годин до 10.30 годин у приміщенні фойє Палацу культури санаторно-курортного комплексу "Миргород" за адресою: Полтавська область, місто Миргород, вул. Гоголя, 112.

При здійсненні процедури реєстрації учасників Загальних Зборів, кожний акціонер повинен при собі мати документи, що посвідчують особу. Для довіреної особи (представника) акціонера, додатково до цього - довіреність на право представляти інтереси акціонера (акціонерів) на Загальних Зборах акціонерів АППБ "Аваль".

Шановні акціонери! Щоб уникнути непорозумінь при реєстрації на Загальних Зборах, пропонуємо акціонерам здійснити заміну старого паспорту на паспорт нового зразка в Реєстрі акціонерів АППБ "Аваль" у реєстратора ТОВ "Аваль-реєстратор" або у найближчому відділенні АППБ "Аваль".

Звертаємо Вашу увагу на те, що з 01.07.2002 року втрачає чинність паспорт старого зразку.

Адреса ТОВ "Аваль-реєстратор: м.Київ, вул. Предславинська, 28, тел. (044) 268-72-70.

У Загальних зборах **мають право** брати участь усі акціонери, незалежно від кількості та класу акцій, власниками яких вони є. **Акціонер**, також **має право**, за власним бажанням, **не брати участь** у Загальних Зборах аціонерів. Якщо акціонер, з будь-яких причин, не зможе взяти участь у Загальних Зборах акціонерів, він буде мати можливість ознайомитись з рішеннями, які будуть прийняті на Загальних Зборах, звернувшись, після проведення Загальних Зборів, в будь-яке відділення АППБ "Аваль".

Правління АППБ "Аваль".

Регіональне Агентство з питань банкрутства в Рівненській, Волинській та Хмельницькій областях
проводить відкриті торги з продажу активів підприємства-банкрута ВАТ «Іваничіцукор» за адресою: смт. Іваничі, Волинської області, вул. Заводська, 20, а саме:

ЛОТ № 1 — Будівлі, споруди, обладнання, передавальні та транспортні засоби.

Початкова ціна — 265 373 грн., в тому числі:
Будівлі — 88 903 грн.;
Споруди — 3 709 грн.;
Передавальні засоби — 3 899 грн.,
Обладнання — 31 430 грн.;
Транспортні засоби — 137 432 грн.;
Разом початкова ціна — 265 373 грн.

Лот № 2 — Сільськогосподарське обладнання та механізми.
Початкова ціна — 27 854 грн.

Гарантійний внесок в розмірі 5% від початкової ціни продажу вноситься на рахунок № 26004000641001 в РФ АТ «Укрінбанк» в м. Рівне, МФО 333216, код ЗКПО 31299551, одержувач — Регіональне Агентство з питань банкрутства в Рівненській, Волинській та Хмельницькій областях.

Заяви на участь у відкритих торгах приймаються за адресою: м. Рівне, вул. Драгоманова, 27.

Заяви приймюаться до дати проведення торгів.

Відкриті торги відбудуться 1 липня 2002 р. об 11 год. в приміщенні АТ РТБД «Нива» за адресою: м. Рівне, вул. Драгоманова,27.

Телефон для довідок: (0362) 22-41-72.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) від 05 червня 2002 р. № 23/177 ТОВ «М.А.Й.» (юридична адреса: м. Київ, вул. Бубнова, 3, код ЄДРПОУ 24589523, р/р 26007001000087 в АКБ «Український кредитно-торговий банк», МФО 321723). Визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.

Ликвідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Оксанича В. Е. (ліцензія Мінекономіки від 19.10.2001 № 047897), 03150, м. Київ-150, а/с 265, тел. 4175717.

Господарский суд Харківської області (61022, м. Харків, Держпром, 8 під'їзд) порушив справу № 6340/2-24 про банкрутство ВАТ «Новоіванівський цукровий завод» (63109, Харківська обл., Коломацький р-н, смт. Коломак, вул. Перемоги, 123). Р/р 26005012753 ХАК «Земельний банк», МФО 351652, код 00373178.

Розпорядником майна призначено Шпенова Дмитра Юрійовича (ліцензія № АА 249538 від 12.11.2001 року).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ООО «ТИТУЛ+» инд. код 24585689 объявляет о своем закрытии. Возражения кредиторов принимаются в течение 1-го месяца по адресу: г. Киев-03124, б. Лепсе,8.

Закрытое акционерное общество «Марг-Вест»

сообщает, что очередное общее собрание акционеров Общества состоится 7 августа 2002 года в 13.00 по адресу: г. Донецк, пр. Ильича,99 в актовом зале предприятия.

Повестка дня:

1. Отчет дирекции ЗАО «Марг-Вест» о результатах финансово-хозяйственной деятельности за 2001 год и основные направления деятельности в 2002 году.
2. Отчет ревизионной комиссии о результатах проверки финансово-хозяйственной деятельности ЗАО «Марг-Вест».
3. Отчет наблюдательного совета.
4. Утверждение результатов хозяйственной деятельности завода за 2001 год и утверждение плановых размеров производственных и непроизводственных расходов на 2002 год.
5. Об увеличении уставного капитала.
6. Внесение изменений в устав Общества.
7. Изменения в персональном составе руководящих органов.
8. О заключении договора с независимым регистратором.
9. О регистрации дополнительного выпуска акций.
10. Разное.

Дополнительная информация к п.5 повестки дня:

а) увеличение уставного капитала проводится с целью технического перевооружения производства и пополнения оборотных средств. Минимальный размер увеличения уставного капитала составляет 5 000 006 (пять миллионов шесть) гривен;

б) дополнительно выпускается 271 150 (двести семьдесят одна тысяча сто пятьдесят) штук простых именных акций общей номинальной стоимостью 5 000 006 (пять миллионов шесть) гривен;

в) номинальная стоимость одной акции остается неизменной и составляет 18,44 грн. (восемнадцать грн. 44 коп.);

г) акционеры имеют право первоочередного приобретения акций дополнительного выпуска;

д) подписка на акции не производится, акции размещаются среди акционеров;

е) убытки акционерам в связи с изменением уставного капитала не предусматриваются;

ж) проект изменений в устав, связанных с увеличением уставного капитала:

«Статутний капітал Товариства становить 9 428 593,28 грн. (дев'ять мільйонів чотириста двадцять вісім тисяч п'ятсот дев'яносто три гривні 28 коп.).

Статутний капітал Товариства розподіляється на 511 312 (п'ятсот одинадцять тисяч триста дванадцять) простих іменних акцій номінальною вартістю 18,44 грн. (вісімнадцять гривень 44 коп.) кожна».

Регистрация акционеров состоится с 11.00 до 12.30 Для участия в собрании акционерам необходимо иметь при себе документ, удостоверяющий личность, а представителю акционера — доверенность, оформленную в установленном порядке.

Дирекция ЗАО «Марг-Вест»

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157,) ухвалою від 24 травня 2002 року по справі № 3/93 Б, порушено справу про банкрутство Колективного сільськогосподарського підприємства «Україна» с. Артемівка, (адреса: сел. Артемівка, Костянтинівського району, Донецької області, р/р 26002200016001 в АПБ «Україна», м. Констянтинівки, МФО 334130, ЄДРПОУ 0697099).

З 24 травня 2002 року запроваджено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядник майна — арбітражний керуючий Аксютенко Олег Іванович (83050, м. Донецьк, вул. Університетська, 59/7).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Общество с ограниченной ответственностью **«ЮСМОС»** сообщает о своей ликвидации. Адрес: 68001, Одесская область, г. Ильичевск, ул. Парковая, д. 3; код ЕГРПОУ 30873968; р/сч. № 26005301360969 в Воднотранспортном отделении АК Проминвестбанка, МФО 328124.

Правління акціонерного банку «Причорномор'я» повідомляє про зміну назви банку на:
Відкрите акціонерне товариство «Комерційний банк «Причерномор'я».
Відповідний запис у Державному Реєстрі банків зроблено Національним банком України 17.05.2002 р.

Определением хозяйственного суда Автономной Республики Крым от 03 июня 2002 г. открыто производство № 2-8/5870-2002 о банкротстве сельскохозяйственного производственного кооператива «Степное» (Автономная Республика Крым, Первомайский район. с. Степное, ул. Школьная, 31, код ЕГРПО 30923751).

Распорядителем имущества назначена Мителева Светлана Федоровна.

Господарський суд Донецької області (83048, . Донецьк, вул. Артема, 157,) порушив справу про банкрутство № 33/796, ВАТ Селидівське АТП 11416 м. Селидово, (85485, м. Селидово, Донецька область, вул. Гоголя, 44) код ЗКПО 00426489, р/р № 26006301490085 в АК ПІБ м. Селидово, МФО 334312.

Розпорядником майна призначено Леснікова Є. Є., ліцензія № 249555.

Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Коло звужується

Футбол. Чемпіонат світу-2002. Перший етап.

Група С. Сувон. Коста-Рика—Бразилія. 2:5. Ванчопе, 40, Гомес, 56 — Марін, 10, у власні ворота, Роналдо, 13, Едмільсон, 38, Рівалдо, 63, Жуніор, 65.

Сеул. Туреччина—Китай. 3:0. Сас, 6, Коркмаз, 9, Давала, 85. На 59-й хвилині з поля вилучено китайця Шао Цзі.

	В	Н	П	М	О
БРАЗИЛІЯ	3	0	0	11—3	9
ТУРЕЧЧИНА	1	1	1	5—3	4
Коста-Рика	1	1	1	5—6	4
Китай	0	0	3	0—9	0

Косториканці, на перший погляд, мали певну фору перед завершальним туром, бо випереджали турок на три очки. Тому нічия з бразильцями їх абсолютно влаштовувала.

Але чотириразові чемпіони світу, які, схоже, планують збільшити власний список титулів, усяку арифметику до уваги не беруть. У них свій, особливий, чемпіонський кодекс, який вони ніколи не порушують. Тому за будь-яких обставин грають винятково на перемогу. Жодних компромісів. Так було і цього разу. Бразильці продемонстрували потужний потенціал. І видно, що ця чудова команда здатна посилювати гру, бо має ще великі резерви.

Турки, либонь, зовсім не думали про поєдинок свого основного конкурента. Вони заволоділи ініціативою, постійно йшли в наступ і спокійно декласували дебютанта чемпіонатів світу — збірну Китаю — з переконливим результатом.

Група G. Оїта. Мексика—Італія. 1:1. Боргетті, 34 — Дель П'єро, 34.

Йокогама. Еквадор—Хорватія. 1:0. Мендес, 48.

	В	Н	П	М	О
МЕКСИКА	2	1	0	4—2	7
ІТАЛІЯ	1	1	1	4—3	4
Хорватія	1	0	2	2—3	3
Еквадор	1	0	2	2—4	3

Ситуація в цій групі була напрочуд неясна до останньої миті. Навіть мексиканці, в яких в активі було шість очок, ще не мали гарантії на подальші виступи. Тому вони в жодному разі не могли програвати Італії. А тій, у свою чергу, мов ліки хворому, також потрібний був виграш.

Утім, розв'язка була значно простіша: італійці добилися важкої нічиєї. А їхні сусіди через Адріатичне море несподівано програли. Цього разу Мадонна не була покровителькою хорватів.

Сьогодні останній день попереднього етапу. Відбудуться матчі в групах D (Португалія—Корея і Польща—США) та H (Туніс—Японія і Бельгія—Росія). Але вже можна назвати команди, які вийшли до 1/8 турніру і розбилися на пари. **15 червня** гратимуть Німеччина—Парагвай, Данія—Англія; **16 червня** — Швеція—Сенегал, Іспанія—Ірландія; **17 червня** — Мексика—D2, Бразилія—H2; **18 червня** — H1—Туреччина, D1—Італія.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

«Динамо» лише забивало...

Переконливою перемогою футболістів київського «Динамо» завершився п'ятий міжнародний юнацький турнір «Кубок Віктора Баннікова-2002» серед команд, де гравці 1989 року народження.

Фото Дмитра КОМАРОВА.

Ці змагання, які набули великої популярності і авторитету, започаткував перший президент Федерації футболу незалежної України, заслужений тренер, заслужений майстер спорту, видатний воротар Віктор Банников. Але 2001 року Віктора Максимовича не стало. На знак пам'яті і поваги до цієї великої людини організатори вирішили присвоїти Кубкові ім'я Баннікова.

Нинішній турнір викликав неабиякий інтерес у шанувальників спорту нашої столиці. Матчі відзначалися бойовитістю, азартом, безкомпромісністю. Та найяскравіше виступили юні динамівці, яких тренує Олександр Лисенко. Вони виграли геть усі поєдинки, а у фіналі взяли гору над командою «Волгарь-Газпром» (Росія, Астрахань) — 9:0. І взагалі, переможці на цих змаганнях лише забивали (26 м'ячів) і не пропустили жодного разу! До речі, свого часу Андрій Шевченко останні три роки в динамівській школі навчався саме у Олександра Лисенка.

Грою своїх підопічних на нинішньому турнірі тренер був задоволений.

— У пригоді нам став досвід проведених зустрічей, — сказав він. — Ми встигли взяти участь у трьох турнірах в Італії, побували на змаганнях в Австрії і у найближчих наших сусідів. Звичайно, вдома особливо прагнули показати свої найкращі якості. Як бачимо, вийшло це у нас непогано. А ще хотів би відзначити чудову організацію київського турніру...

У матчі за третє місце білоруський колектив з Мінська РЦОП-БДУ упевнено переграв московське «Динамо» — 3:0.

Організаторами змагань виступили дитячий футбольний клуб АТЕК (Київ) спільно з Головним управлінням з фізичної культури і спорту столиці, федерація футболу Києва (голова Анатолій Шепель) за підтримки Федерації футболу України.

Як уже згадував Олександр Лисенко, про учасників подбали чудово. За рахунок сторони, що приймала, проживали і харчувалися 220 дітей. У вільний від ігор і тренувань час вони на комфортабельних автобусах здійснювали екскурсії, знайомлячись із визначними та історичними місцями Києва.

Цього разу змагалося 16 команд з Росії, Білорусі, Молдови, Литви. Серед тих, хто представляв нашу країну, були донецький «Шахтар», харківський «Металіст», львівські «Карпати», сімферопольська «Таврія», про київське «Динамо» ми вже згадували. Двічі переможцем цих змагань був АТЕК, по разу — «Металіст» (Харків) та «Дніпро-Майн» (Дніпропетровськ).

Очікується, що наступний турнір буде ще цікавіший. Адже, за словами виконавчого директора ФК АТЕК Олега Бойка, до Києва збираються юні футболісти з Бразилії та Іспанії.

Петро ОЗЕРЧУК.

На знімку: переможці турніру — юні динамівці Києва.

Запоріжці штурмують Мак-Кінлі

Альпінізм. Команда запорізьких альпіністів спортклубу «Юніт» у складі Ігоря Санжаревського, Михайла Бадигіна і «снігового барса», 62-річного Анатолія Бланковського, штурмує в ці дні найвищу точку Північної Америки — гору Мак-Кінлі (6194 метри). Підйом і спуск українські альпіністи планують завершити за 9—10 днів.

Сходження на Мак-Кінлі — виконання чергового етапу програми «Вершини нашої мрії». Запорізькі спортсмени вже підкорили Бєлугу, Кіліманджаро, Ельбрус, Аконкагуа. Після повернення з Аляски додому «юнітівці», перепочивши, мають намір піднятися на найвищу точку Камчатки — Ключевську сопку (5468 метрів).

Олександр АБЛІЦОВ.
Запорізька область.

До чого призвела жадібність...

Спілка будівельників Олімпійського селища в Афінах призначила страйк після загибелі на будівництві третього за цей рік робітника. Черговою жертвою «ударного» будівництва став 45-річний Вангеліс Імері, батько двох дітей.

Профспілка заявляє, що він загинув через жадібність роботодавців, для яких отримання прибутків важить більше, ніж техніка безпеки. Крім трьох смертельних випадків на велетенському будівництві у північному передмісті Афін, працівники профспілки зафіксували десятки менш серйозних, коли будівельники діставали травми.

Ще не зрозуміло, чи призведе оголошена акція трудящих до затримки будівництва Олімпійського селища, яке споруджується поки що з випередженням термінів і буде одним з найкрасивіших, найзручніших і найкомфортабельніших за всю історію Олімпійських ігор. Після завершення Ігор-2004 квартири в селищі одержать грецькі робітники.

У НОМЕР

Навколо турніру

Найрезультативнішим гравцем чемпіонату світу з футболу-2002 поки що залишається нападник збірної Німеччини Мирослав Клозе, який забив п'ять м'ячів, за ним йде датчанин Йон-Даль Томассон — чотири.

У Клозе і португальця Паулета — по «хет-трику». Півборонець німецької команди Міхаель Баллак, який має лише один гол на своєму рахунку, зробив три результативні передачі.

З одинадцяти призначених у 30 іграх пенальті реалізовано десять. Оте одне відбив воротар американської збірної Бред Фрідель у матчі з командою Південної Кореї.

***

— Ми сподівалися виграти цей турнір, — зізнався після нічиєї в матчі зі збірною Швеції, яка залишила аргентинців за бортом чемпіонату, ветеран цієї команди і клубу «Рома» Габріел Батистута. — Звичайно, відчували, що народові Аргентини конче потрібний наш успіх. На жаль, ми не змогли виправдати цих сподівань. Тепер почуваємося зле. Команда робила все, що від неї залежало. Залишилися до кінця вірними нашому стилю. Однак програли суперникам не ліпшим від нас. Та футбол не завжди логічний. Для мене це подвійний біль. Не про такий фінал кар'єри мріяв...

***

Трансляції матчів на великих екранах, встановлених на вулицях Москви, продовжуватимуться. Про це, повідомив кореспондент РІА «Новости», заявив мер столиці Росії Юрій Лужков.

Виступаючи на засіданні московського уряду, до порядку денного якого було включено питання про безчинства, що сталися в місті минулої неділі, Лужков сказав:

— Ми не підемо на поводі в хуліганів, котрі прагнуть виключити ті можливості для спілкування людей, які є ознакою цивілізованого міста.

Мер підкреслив, що трансляції великих футбольних змагань на вуличних моніторах — ознака цивілізованості. А міська влада і міліція зроблять відповідні висновки з того, що трапилося після матчу Росія—Японія. Це був несподіваний і сумний урок для Москви...

***

Володимир Жириновський вважає, що російські футболісти програли японцям тому, що йому не дали поспілкуватися зі збірною Росії. Віце-спікер Держдуми і лідер ЛДПР заявив на прес-конференції, що планував зустрітися з командою перед матчем, щоб «настроїти хлопців». Але керівництво збірної заборонило такий контакт.

— Романцев і Колосков не мали право так чинити. Вони порушили закон про статус депутата, — заявив Володимир Вольфович. — Футболісти — це мої виборці. І я маю право будь-коли зустрітися з ними.

За словами лідера ліберал-демократів, після його зустрічі з хокеїстами Росії вони стали срібними призерами чемпіонату світу у Швеції.

Основну причину програшу збірної Росії Жириновський вбачає в тому, що перед матчем не було жодної моральної, політичної, психологічної підготовки.

Володимир Вольфович також сказав, що чемпіоном світу стане Бразилія. Другою буде Аргентина, третьою — Німеччина. Як бачимо, з Аргентиною найкращий друг російських спортсменів «пролетів». Стосовно подальших перспектив російської команди, то ВВЖ оцінив їх досить песимістично.

— 14 червня ми програємо Бельгії, а 15-го наші футболісти будуть уже вдома, — сказав він...

Фото АП.

На знімку: Бразилія — це завжди футбольний карнавал. Едмільсон і Кафу святкують перемогу над Коста-Рикою.

ОБ'ЄКТИВНИЙ ПОГЛЯД

Ласкаво просимо, або Обережно! Красень Київ вітає вас

«Дідусь-Київ кришиться, як суха булка, й ми розсипаємося разом з ним. Екскурсоводи виють на Місяць, як бездомні пси. Дехто вважає, що Київ зник з обличчя землі. Бо над містом схилився хірург. Він устромив гострий скальпель у серце Києва, водить пилою по його горлу і злизує з його очей сльози».

Це рядки з прес-релізу до виставки фотографій, яку художник Олександр Ляпін та куратор Тамара Лі організували в «Арт-центрі на Костьольній». Проект називається «Welcome To Kyiv» и начебто розрахований на іноземців, які з тої чи іншої причини опинилися у столиці України. Їм тут нібито золоченими, глянцевими туристичними буклетами локшину вішають на вуха про місто-красень, який шле їм привіт.

Насправді Київ зовсім інший: на чотири п'ятих невиразний, одноманітний, психоделічний, небезпечний, байдужий. А центр — це таке собі потьомкінське село, що приховує за своїми фасадами безглуздість решти Києва. Фотографії зроблено у вигляді великих поштових карток із потішними поясненнями англійською. Цей туристичний буклет не про історичні пам'ятки, а про лабіринти скаліченої душі міста. У ньому немає конкретики, немає й смакування — є різний стан, народжений співвідношенням колажів і чистої фотографії, написами та композиційними рішеннями. І, якщо чесно, то до іноземних громадян він не має стосунку. Навряд чи іноземець зрозуміє цю тонку магію міста трьох Лисих гір. Автори прощаються з Києвом, який назавжди втрачає свою унікальність, свою тишу, теплу й світлу сутність та головне — людяність.

Фотолистівка Олександра ЛЯПІНА «Молитва».

ЗА ЛАШТУНКАМИ

Даруйте собі автомобілі самі

Нещодавно українська співачка Ірина Сказіна відсвяткувала свій день народження. Серед подарунків на почесному місті за традицією свічники та свічки. Їх іменинниця давно колекціонує. А сама Сказіна подарувала собі темно-синій «Мерседес-124». Щодо творчих планів, то цього року співачка готується презентувати в Києві сольну програму і видати альбом романсів.

ПЕРСОНА

Мультики скінчилися, анекдоти продовжуються

Метр вітчизняної анімації Давид Черкаський останнім часом, про що сам дуже жалкує, не займається улюбленою справою. За його словами, тих, від кого залежить фінансування мультиплікації, цікавлять лише власні справи. А втім, напередодні 70-річного ювілею у творця знаменитих серіалів «Пригоди капітана Врунгеля» та «Острів скарбів» справ теж вистачає. Черкаський —президент одразу двох фестивалів: телевізійного «Оксамитовий сезон» та міжнародного анімаційного «Крок». А ще Давид Янович розповідає анекдоти в телевізійному гумористичному клубі «Золотий гусак». Це заняття, запевняє він, триває лише три години один раз у десять днів і приносить, окрім постійного доходу, ще й моральне задоволення.

ДЕСЯТА МУЗА

Алла Пугачова може стати матір'ю німфетки

Фото УНІАН.

Незамеркнуча зірка російської естради одержала пропозицію від режисера Марка Рудинштейна знятися в фільмі «Губи» за романом Володимира Набокова «Камера обскура». Якщо Алла Борисівна погодиться, вона гратиме роль матері німфетки, за якою полює пристаркуватий естет. Філіпа Кіркорова також запросили на одну з головних ролей у цій картині. Бюджет фільму становить більш як 1,5 млн. доларів США, а виходу на екрани очікують у грудні 2003 року.

Проект десятиліття

Найбільший за останні десять років проект сучасного мистецтва покажуть у Києві 15—30 червня.

Це — арт-фестиваль «Ініціатива «Проект-02» за участю українських художників, які лідирували в рейтингах сучасного мистецтва. Головні акції фестивалю: проект «Енергії землі» (у Будинку художника, Львівська площа), проект «Гараж. Трансмісія» (у гаражі студії кінохроніки, вул. Щорса, 18), а також персональні проекти художників у восьми галереях міста («Ірена», «Дім Миколи», «Триптих», «РА», «Совіарт» та інших).

БУДИНОК КУЛЬТУРИ

■ **Євпаторія**

«Золотий ключик» відкриває митців

Прем'єра одразу трьох спектаклів: «Панночка і хуліган», «Всі миші люблять сир» і «Пітер Пен», — відбулася на фестивалі в Євпаторії. Здійснив її Міжнародний дитячий центр «Золотий ключик», який відзначав своє 15-річчя.

У цьому унікальному експериментальному закладі культури нового типу органічно поєднано різні види мистецтва і ремесел. Сьогодні в 52 групах двадцяти шести колективів і цехів центру займаються майже 1300 дітей.

Крім дитячого театру тут успішно працюють клуб юних моряків і морський музей, гуртки судноводіїв, морської археології, моделювання, цехи й ремісничі майстерні, музичний клуб «Жар», спортивні секції. Днями ювіляри відкриють музей морської археології, а в розпал курортного сезону — черговий, сьомий, міжнародний фестиваль дитячих і молодіжних театрів «Земля. Театр. Діти».

Віктор ХОМЕНКО.

■ **Харків**

Артист оголосив війну піратам

Народний артист Росії Юрій Антонов звернувся по допомогу до правоохоронних органів Харкова. На нещодавніх гастролях у цьому місті, перед концертом, на підході до оперного театру, він виявив жвавий розпродаж своїх музичних альбомів. Як стверджує співак, в Україні немає фірм, які офіційно торгують його записами. Юрій Антонов повідомив, що з цього приводу вже мав розмову з українською владою. Харківська міліція по гарячих слідах провела операцію «Інтелект». З незаконного обігу вилучено 2500 фальсифікованих компакт-дисків і касет на загальну суму більш як 35 тисяч гривень. Правда, розповсюджувачів нелегальних записів Антонова поки що знайти не вдалося. Втім, як повідомляють місцеві ЗМІ, співак постійно цікавиться ходом розшукових заходів і має намір навіть особисто взяти участь у судовому процесі, якщо справу все-таки пощастить довести до логічного завершення.

Микола КОСИЙ.

■ **Одеса**

Контрабас для підлітків

Одеська спеціалізована музична школа імені Петра Столярського одержала унікальний для країни (у себе таких поки що не виготовляємо) музичний інструмент — дитячий контрабас. На ньому можна грати починаючи вже з 4-го класу, тоді як «дорослі» контрабаси доступні лише старшокласникам. Щедрий дарунок вручив директор Бернської консерваторії (Швейцарія) Вернер Шмітт. Митці з Берна також надали кільком учням-одеситам, на час навчання, скрипки, віолончель та альт. Сталося це після того, як юні музиканти з Одеси виступили з концертами в Берні і здобули симпатії слухачів-швейцарців.

Георгій ВОРОТНЮК.

Щастя поруч

Ще немає жодної афіші по місту. Лише деякі бачили нову постановку п'єси Франка «Украдене щастя» в Одеському українському муздрамтеатрі імені В. Василька. А слава вже йде. Про нову виставу говорять, сперечаються...

Приміром, до чого там телевізори, якщо дія п'єси відбувається в 1870 році? І навіщо на сцені чавунна ванна? Ну, живий кінь — гаразд, він ще якось вписується у контекст того, що відбувається.

Обертається сценічне коло — робить оберти людське життя. А «Щастя поруч...». Саме так називається вистава. Режисеру Дмитрові Богомазову вдалося зазирнути у світ людських пристрастей, уникнувши традиційного етнографічного трактування «Украденого щастя».

Любов ФЕДЧЕНКО.

■ **Чернігів**

Свято музики і пісні

Обласне свято української народної пісні «Сонечко» відбулося в меморіальній садибі Ревуцьких у селі Іржавець Ічнянського району. У ньому взяли участь колективи художньої самодіяльності з Ічні, зразковий дитячий хор «Сяйво» Ніжинської музичної школи, капела бандуристів Чернігівського музичного училища імені Л. Ревуцького.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311107. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій